

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma / Taloushallinto

Tuija Pasi

VEROTILIN VAIKUTUKSET - CASE TILIPORKKANA OY

Opinnäytetyö 2009

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma

PASI, TUIJA	Verotilin vaikutukset - case Tiliporkkana Oy
Opinnäytetyö	53 sivua + 3 liitesivua
Työn ohjaaja	Lehtori Wenla Väisälä
Toimeksiantaja	Tiliporkkana Oy
Lokakuu 2009	
Avainsanat	verotililaki, arvonlisävero, sosiaaliturvamaksut, verotus, verohallinto, veroilmoitukset, verouudistus, verovelvollisuus, veronkanto

Verotili muuttaa vuoden 2010 alusta oma-aloitteisten verojen ilmoittamista, maksamista, palauttamista ja perimistä. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää muutoksien käytännön vaikutuksia verovelvollisille, erityisesti tilitoimisto Tiliporkkana Oy:lle ja sen asiakkaille.

Työn pohjana käytettiin hallituksen esitystä eduskunnalle verotililaiksi ja laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta (HE 221/2008) sekä verohallinnon antamia ohjeita verotilistä. Lisäksi perehdyttiin esityksestä annettuihin lausuntoihin sekä osallistuttiin verohallinnon ja Suomen Taloushallintoliiton koulutuspäiviin. Ongelmaksi muodostui tiedon teoreettisuus ja verohallintolähtöisyys sekä tietojen ilmestyminen varsin myöhään. Joistakin yksityiskohdista oli tarjolla myös ristiriitaista tietoa. Kysyttäessä kahdelta asiantuntijalta saattoi saada erilaisen vastauksen. Lain tulkinta nähdään vasta verotilin tultua käyttöön. Käytännön vaikutuksista verovelvollisille tietoa oli saatavilla vielä vähemmän, siinä myös syy tämän opinnäytetyön tekemiseen.

Verotili yhtenäistää oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksuajat niin, että yleinen eräpäivä sekä ilmoittamiselle että maksamiselle on aina kunkin kuukauden 12. päivä. Kaikki verot suoritetaan yhdelle pankkitilille yhdessä erässä yhdellä verovelvolliskohdaisella viitenumerolla. Annetun kausiveroilmoituksen Y-tunnus ja maksun viitenumero kohdistavat maksut ja ilmoitukset automaattisesti tietyn verovelvollisen verotilille. Verotilin tapahtumia voi seurata verotiliotteelta.

Verotilin käytännön vaikutukset verovelvollisille ja heidän asiamiehilleen kuten tilitoimistoille eivät loppujen lopuksi ole kovin suuria. Ongelma on pikemminkin siinä, että tieto vaikutuksista tulee kovin myöhään. Tämä herättää levottomuutta. Muutoksia tulee lähinnä ilmoitusaikoihin ja -tapoihin, erityisesti sähköinen ilmoittaminen muuttuu. Merkillepantavaa on myös myöhästymisistä seuraavat huomattavat sanktiot. Liiketoimittajien alle 50 000 € yrityksillä on jatkossa mahdollisuus pidennettyihin ilmoitus- ja maksu-aikoihin.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Business Management

PASI, TUIJA

Effects of Tax Account - Case Tiliporkkana Oy

Bachelor's Thesis

53 pages + 3 pages of appendices

Supervisor

Wenla Väisälä, Senior Lecturer

Commissioned by

Tiliporkkana Oy

October 2009

Keywords

Tax account, VAT, employers' contributions, taxation, tax return

Tax Account is a new tax return and payment system, which will be introduced January 1st 2010. Its primary aim is to reduce costs of all parties involved. At the first stage it includes unprompted taxes such as VAT and employers' contributions. Only one Periodic Tax Return is given and a single payment is made at the due date, the 12th of the month. There will be just one bank account and every taxpayer will have only one permanent index number. Tax Account brings along some changes in refund and consequence for defaults as well.

Accounting company Tiliporkkana Oy, the client of this thesis, wanted to have clear guidelines how to make the best of Tax Account in order to serve their clients. The objective was to clarify all the changes and the effects of Tax Account that were significant to the company. That also included some suggestions for their clients. The main goal was to be prepared for the reform.

The study begun by getting acquainted with The Government Bill on Tax Account. In addition the main sources were various publications and directions, as well as trainings, provided by the Tax Administration. Unfortunately the directions came somewhat late, and there were still some inconsistencies. The effects of Tax Account on taxpayers and accounting companies represented in this thesis are mostly based on Leena Rekola-Nieminen's, M.Sc. Econ. & Bus. Adm., views. The real hands-on experiences are yet to come.

Tax Account is a long-awaited reform, the true effects of which will be moderate enough. It brings alterations for instance to accounting routines and software. Enterprise-specific it may cause a strain on cash management. For Tiliporkkana Oy the largest individual change will probably be the new mandate required for electronically filing of the Periodic Tax Return.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	VEROTILILAIN PERUSTELUT, VALMISTELU JA VOIMAANTULO	9
	2.1 Verotilin lähtökohdat	10
	2.2 Kommentteja hallituksen esitysluonnokseen	11
	2.3 Hallituksen esitys verotililaiksi ja laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta	12
	2.4 Verotililain tavoitteet	13
3	VEROTILIN VÄLITTÖMÄT VAIKUTUKSET	14
	3.1 Muutoksia käsitteissä	16
	3.2 Muutoksia aikatauluissa	18
	3.3 Siirtymäaikataulu ja ensimmäiset eräpäivät	20
	3.4 Muutoksia ilmoitusmenettelyssä	21
	3.4.1 Kausiveroilmoitus	21
	3.4.2 Lisäilmoitus	22
	3.4.3 Ilmoituksen antaminen	22
	3.4.4 Pidennetyt ilmoitusjaksot	24
	3.4.5 Yhteisökauppa	24
	3.5 Muutoksia maksumenettelyssä	25
	3.6 Muutoksia viivästysseuraamuksissa ja palautusmenettelyssä	26
	3.6.1 Myöhästymismaksu	26
	3.6.2 Viivästyskorko	26
	3.6.3 Hyvityskorko ja palautukset	27
	3.6.4 Siirto perintään	28
	3.7 Verotiliote	28
	3.8 Taloushallinnon sovellukset	29
	3.9 Muutosvaatimuksia kirjanpidossa	30
	3.9.1 Kirjaaminen	30
	3.9.2 Pidennetyt ilmoitus- ja maksukaudet	32

3.10 Muutoksia tilitoimistoissa	32
4 OPASTUSTA VEROTILIIN SIIRTYMISEEN	35
5 VEROTILIN VAIKUTUKET TILIPORKKANA OY:N TOIMINTAAN JA ASIAKKAISIIN	37
5.1 Sähköinen valtuutus	38
5.2 Aineiston toimittaminen	39
5.3 Arvonlisäverotuksen ulkopuolinen liikevaihto	39
5.4 Tilikartat	40
5.5 Verotiliote	40
5.6 Palautusraja	40
5.7 Alarajahuojennus	41
5.8 Pidennetty ilmoitus- ja maksuaika	41
5.9 Yhteisökauppa	41
5.10 Vaikutukset yritysten kassavirtoihin	42
5.11 Vakuutukset	42
6 YHTEENVETO	43
7 POHDINTOJA	44
7.1 Harvennettu menettely	44
7.2 Sanktiot	45
7.3 Saatavissa olevan tiedon oikeellisuus	46
7.4 Kassavaikutukset	47
7.5 Verotiliotejakso	49
7.6 Lopuksi	49
LÄHTEET	50
LIITTEET	
Liite 1. Kausiveroilmoituslomake	
Liite 2. Kirjaamismalli	

1 JOHDANTO

Vuoden 2010 alusta oma-aloitteisten verojen ilmoittamiseen ja maksuun sovelletaan verotililakia. Tästä aiheutuu muutoksia käytäntöihin erityisesti yrityksissä. Verotili on verohallinnon asiakasreskontra, jossa lähes reaaliaikaisesti on nähtävissä kunkin verovelvollisen tilanne. Verotilin tärkeimpinä tavoitteina pidetään työn vähenemistä ja rutiinien automatisointia niin verohallinnossa kuin verovelvollistenkin parissa. Samoin on tarkoitus vähentää edestakaista rahaliikennettä. Lopullisena tavoitteena tietysti on verojen oikea-aikainen kerääminen oikean suuruisina. Verojen keräämisen yksinkertaistaminen ja sanktioiden kaavamaisuus ja läpinäkyvyys vähentänevät myös verovelvollisten yhteydenottotarpeita verohallintoon päin. Kyse on siis toiminnan tehostamisesta kaikilla osa-alueilla.

Verotili on jo käytössä muun muassa Ruotsissa ja Itävallassa. Suomessa sitä on suunniteltu 2000-luvun taitteesta asti. Pitkästä valmistelusta huolimatta verotiliä on varsin vähän käsitelty julkisuudessa. Siksi se varmaan yllätti minutkin. Seuraan aktiivisesti tiedotusvälineitä, mutta silti kuulin verotilistä ensimmäisen kerran oppitunnilla, ja silloinkin ohi opetussuunnitelman. Työnantajasuoritusten ja arvonlisäverojen ilmoitus- ja maksupäivien yhtenäistäminen ja siirto tulivat yllätyksenä. Toki kyseessä on laajempi uudistus, mutta käytännön kannalta aikataulumuutos tuntui ensin ratkaisevimmalta.

Verotili tulee lopulta koskemaan kaikkia verovelvollisia ja kaikkia verolajeja. Ensimmäisessä vaiheessa se kuitenkin koskee erityisesti yrityksiä ja elinkeinonharjoittajia. Kirjanpitäjänä minun tulisi osata opastaa asiakkaitani myös verotiliä koskevissa asioissa. Suoritin syventävän harjoittelun pienessä tilitoimistossa, jonka yrittäjän kanssa perustimme yhdessä Tiliporkkana Oy:n keväällä 2009. Laadimme ja lähetämme asiakkaittemme puolesta kuukausittaiset valvontailmoitukset. Erään asiakkaan puolesta hoidamme myös maksuliikenteen verohallintoon päin. Jotta voisimme parhaiten palvella asiakkaitamme, täytyy meidän tietää, mitä vaikutuksia verotilillä on.

Suurimpia muutoksia on yhtenäinen ilmoitus- ja maksupäivä kaikille verolajeille. Ennakonpidätykset, työnantajasuoritukset ja arvonlisävero ilmoitetaan kaikki yhdellä ja samalla kausiveroilmoituslomakkeella. Mahdollisen negatiivisen arvonlisäveron saa vähentää suoraan maksettavista työnantajamaksuista. Kaikista veroista yhteensä maksettavaksi jäävä osuus suoritetaan yhtenä eränä yhdelle tilille yhdellä viitteellä. Tar-

koituksena on vähentää edestakaista maksuliikennettä verottajan ja verovelvollisten välillä.

Toinen suuri muutos koskee pieniä yrityksiä. Mikäli liikevaihto jää verovuonna alle 50 000 euron, voidaan haluttaessa ilmoittaa ja suorittaa edellä mainitut verot neljännesvuosittain. Alle 25 000 euron liikevaihdolla ilmoitukset ja maksu arvonlisäveron osalta voidaan tehdä joko neljännesvuosittain tai kerran vuodessa. Tarkoitus on vähentää ilmoitus- ja maksukertoja.

Kolmas suuri muutos koskee viivästysseuraamuksia ilmoituksen ja / tai maksun myöhästyessä. Ilmoituksen myöhästyminen rangaistaan myöhästymismaksulla, joka lasketaan 20 prosentin vuotuisen koron mukaan (vähintään 5 euroa, enintään 15 000 euroa tai maksettavan veron määrä ilmoitettavalta verolajilta). Tämä tulee maksettavaksi myös oma-aloitteisen korjaamisen yhteydessä. Lisäksi maksun myöhästyminen tulee maksaa viivästyskorkoa korkolain mukainen viitekorko +7 prosenttiyksikköä. Pahimmillaan myöhästyminen tai virheestä johtuvat seuraamukset ovat lähes 30 prosenttia vuotuista korkoa. Myöhästymiss seuraamukset tuntuvat kohtuuttomilta, mutta niiden tarkoitus on varmistaa verotuksen oikeellisuus ja oikea-aikaisuus kaikkien osapuolten eduksi. Aiemmin ilmoituksista jopa 45 % annettiin myöhässä ja maksuistakin myöhässä oli neljännes (HE 221/2008, 7).

Tämän opinnäytetyön perimmäisenä tarkoituksena oli selvittää verotilin mukanaan tuomat muutokset ja vaikutukset sekä Tiliporkkana Oy:lle että sen asiakkaille. Mihin toimenpiteisiin täytyy ryhtyä ennen verotilin käyttöönottoa? Miten käytännöt muuttuvat verotilin aikana? Mitä vaikutuksia tällä on asiakkaisiin? Työn lähtökohtana on ollut nimenomaan Tiliporkkana Oy:n ja sen asiakkaiden tarpeet. Samalla työ palvelee joiltakin osin myös muita pieniä tilitoimistoja tai yrityksiä.

Työhön on koottu lyhyesti verotilin sisältö ja sen tuomat muutokset. Erityisesti on yritetty kiinnittää huomiota käytäntöön. Työssä paneudutaan yleisimpiin, useimpia verovelvollisia koskeviin asioihin, eli lähinnä arvonlisäveroon sekä ennakonpidätyksiin ja sosiaaliturvamaksuihin. Mahdolliset erityistapaukset, joihin tässä työssä on kiinnitetty huomiota, koskevat suoraan Tiliporkkana Oy:tä tai sen asiakkaita.

Työn pohjana on ollut hallituksen esitys eduskunnalle verotililaiksi sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta (HE 221/2008). Etenkin alkuvaiheessa juurikaan muuta

tietoa ei ollut saatavilla. Kun eduskunta hyväksyi lain kesäkuun 2009 alussa, alkoi verohallinto tiedottaa asiasta ja päivittää sivuilleen ohjeita. Syksyn edetessä on tietoa koko ajan tullut lisää ja se on myös tarkentunut. Toisaalta eri lähteissä on joitakin risiiritaisuuksia. Jos asiaa kysyy kahdelta asiantuntijalta ja saa eri vastauksen, ei oikein kumpaankaan voi luottaa. Kyse on pienistä asioista, mutta niihin voi helposti törmätä käytännössä. Vasta aika näyttää, mitä laintulkinta ja käytäntö tulevat olemaan.

Tiedotteiden ja oppaiden lisäksi verohallinto on järjestänyt myös koulutuksia. Olin kahdesti kuulemassa luentoa, joka pidettiin verohallinnon verotilihankkeen laatiman materiaalin pohjalta. Lahdessa Anne Venäläinen ja Susan Läylönen sekä Kouvolassa Anne Vilen täydensivät kirjallista materiaalia varsin laajasti vastatessaan koulutukseen osallistuvien käytännön kysymyksiin. Vaikka ohjeistus on varsin selkeää, ei se välttämättä ole aukotonta, ja uusi laki tulee aina sovellettavaksi vasta ajan myötä. Tässä työssä on koulutuksista mainittu lähteinä nimenomaan luennoitsijat, koska kaikkea heidän sanomaansa ei löydy kirjallisesta materiaalista. Perustiedot ovat kuitenkin Verotili-hankkeen materiaalista, joka on saatavissa verohallinnon sivuilta. Vilen on auttanut paljon myös vastaamalla lisäkysymyksiin koulutuksen jälkeen.

Verohallinto katsoo verotiliä tietysti omasta näkökulmastaan. Tilitysaikataulujen muutosten lisäksi verotili tuo muutoksia myös käytännön kirjanpitoon. Miten verotilin tapahtumat on kirjattava? Muun muassa tässä aiheessa, sekä muissa tilitoimiston arkeen liittyvissä käytännön asioissa, pohjaa tämä työ lähinnä Leena Rekola-Niemisen luento Suomen Taloushallintoliiton tilitoimistopäivässä 25.9.2009 Lahdessa sekä sen jälkeen käytyyn sähköpostikirjeenvaihtoon. 22.10.2009 ilmestynyt Tilisanomat 5 / 2009 sisältää laajahkon paketin verotilistä. Sen artikkelit vahvistivat vielä joitakin tietoja esimerkiksi siirtymävaiheesta ja kirjaamiskäytännöistä. Verohallinnon Verotilipalvelu avautuu 1.1.2010, mutta demo-version pitäisi olla käytössä jo marraskuussa, ikävä kyllä myöhässä tätä työtä varten.

Kaiken kaikkiaan tähän työhön on koottu lähinnä verohallinnon ja Taloushallintoliiton lähteistä verotilin yleisimmät vaikutukset ja muutokset käytäntöihin pienessä tilitoimistossa. Koska kyseessä on uusi asia, ei kirjallisuutta aiheesta juurikaan ole. Paljon näkökulmia avasivat eri toimijoiden lausunnot Hallituksen esitysluonnokseen. Lakiehdotus on tehty melko puhtaasti verohallinnon lähtökohdista. Jokaisella toimijalla on kuitenkin omat intressinsä. Vaikka lakia on valmisteltu pitkään ja yhteistoiminnas-

sa eri sidosryhmien kanssa, on se kuitenkin verohallinnon ohje verovelvollisille. Käytäntölähtöistä tietoa ei juuri ole, eihän järjestelmä ole vielä käytössäkään. Sen käytännön toimivuus jää nähtäväksi, ja on varmaankin joskus tulevaisuudessa uuden opinäytetyön aihe.

2 VEROTILILAIN PERUSTELUT, VALMISTELU JA VOIMAANTULO

Julkinen sektori rahoitetaan pääasiassa verovaroin. Tilastokeskuksen mukaan verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen suhde bruttokansantuotteeseen oli vuonna 2008 43,1 prosenttia. Veroja ja pakollisia sosiaaliturvamaksuja kerättiin yhteensä 79,6 miljardia euroa. (Verot ja veronluonteiset maksut 2009.)

Kun yli kaksi viidesosaa bruttokansantuotteesta kerätään erilaisina veroina ja veronluonteisina maksuina ja jaetaan sitten eri veronsaajien kesken, ei kyse ole vähäisestä toimenpiteestä. Verotuksen tarkoituksena on julkisten palvelujen ja yhteiskuntarakenteiden ylläpitäminen ja kehittäminen; varojen kerääminen julkisyhteisöjen toiminnan rahoittamiseen (Verotuksen tarkoitus 2005). Periaatteena on, että veroja maksetaan ja saadaan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Eduskunta päättää valtiovarainministeriön ehdotuksesta maksettavien verojen suuruudesta ja niiden jakamisesta eri veronsaajille ja eri hallinnon aloille. Kunnallisverosta päättää kunnanvaltuusto. Näiden päätösten oikeudenmukaisuuteen voi ottaa kantaa neljän vuoden välein eduskunta- ja kunnallisvaaleissa. Vaalikauden aikana oikeudenmukaisuus toteutuu, jos verot kerätään, jaetaan ja käytetään oikein, päätösten mukaisesti.

Kun lähes 80 miljardia euroa kerätään useista lähteistä useissa eri muodoissa (verolajeissa) jaettavaksi edelleen eri tahoille, vaatii se järjestelmältä melkoista tarkkuutta ja laajuutta. Valtaosa veroista kerätään verovelvollisten ilmoitusten perusteella. Ilmoitusten laiminlyönti tai epäuskottavuus saattaa johtaa verotarkastukseen ja arvioverotukseen sekä veronkorotuksen määräämiseen (Veronkorotus 2009).

Verotus työllistää lähinnä yrityksiä, sillä yksityisten henkilöiden verotus muodostuu pääasiassa tuloveroista, jotka palkanmaksaja kerää, ja kulutusveroista, jotka myyjä tilittää edelleen. Myös valtaosa pääomatuloveroista pidätetään tulon maksamisen yhteydessä. Tosin esimerkiksi vuokratuloista saattaa yksityinen henkilökin maksaa ennakkoeroja. Yritysten ennakkoerot määräytyvät edellisten vuosien tuloksen mukaan ja niihin on mahdollista vaikuttaa myös kesken verovuoden.

Periaatteessa verot lasketaan yrityksissä ja tilitetään verohallinnolle. Vastuuta verojen oikeellisuudesta on siis siirretty vahvasti verovelvollisille. Joka tapauksessa valvonta ja seuranta työllistävät myös verohallintoa, verojen jakamisen lisäksi. Verohallinnolla on viranomaisena myös neuvonta- ja opastusvelvollisuus. Henkilötyövuosisissa mitattuna verohallinnon henkilöstömäärä on noin 5 900 (Verohallinto - yleisesite 2008). Verohallinnon kustannukset katetaan luonnollisesti verovaroin.

Veronsaajien (kunnat, kirkko, valtio) kannalta on tärkeää saada heille kuuluvat verovarot ajoissa ja oikeamääräisinä. Etenkin kuntien talous on viime aikoina ollut varsin tiukalla. Jos kunnille tilitettävät verot tulevat myöhässä, saattavat kunnat joutua tasa-painottamaan kassansa lainarahalla. Tästä taas aiheutuu turhia kustannuksia siihen nähden, että rahat olisivat ajoissa, tietysti verovaroin katettaviksi.

On siis ilmiselvästi kaikkien osapuolien etu, että verot kerätään ja jaetaan oikeansuuruisina ja oikea-aikaisesti ja mahdollisimman vähin kustannuksin. Näin valtaviin rahamääriin liikuttelu on kallista. Tällä hetkellä eri verolajeilla (ennakonpidätykset palkansaajilta, ennakkoerot, arvonlisäverot jne.) on eri pankkitilit ja niitä hallinnoidaan verohallinnon eri yksiköissä. Verojen monimuotoisuuden vuoksi järjestelmä on suhteellisen raskas, ja se työllistää paljon myös verovelvollisia, ja aiheuttaa siten tavallaan kustannuksien muodossa piiloveroja.

2.1 Verotilin lähtökohdat

Ruotsissa verotili otettiin käyttöön 1998 yrityksille ja se laajennettiin koskemaan myös kansalaisia vuonna 1999. Suomessakin asia kiinnosti. Suomen Yrittäjät ry oli tehnyt asiasta aloitteita ja vuonna 2000 valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö antoivat toimeksiannon verohallinnon ylijohdaja Mirjami Laitiselle selvittää verotiliasiaa. Tarkoituksena oli kuvata sellaisen järjestelmän pääperiaatteet ja toteuttamisedellytykset, joka tähtää mahdollisimman vähäiseen maksutapahtumamäärään ottaen huomioon kaikki eri verolajit ja niiden suoritukset. (Laitinen 2002, 141.) Raportti julkaistiin 2001, ja se sisälsi jo pääpiirteissään tulevan verotilin mallin.

Edestakaisen maksuliikenteen vähentämisen lisäksi verotilin tavoitteiksi asetettiin ilmoitusten ja ilmoituskertojen vähentäminen, verojen oikeamääräisyyden ja oikea-aikaisuuden lisääminen sekä verojen oikaisujen suurempi joustavuus. Ehdottomana

edellytyksenä pidettiin myös, että sen olisi kevennettävä kaikkien osapuolien veroihin ja verotukseen liittyviä toimia. (Laitinen 2002, 142 - 143.)

Verotili on ollut vireillä verohallinnossa ja valtiovarainministeriössä pitkään. Kaksituhattaluvun alkuvuosina sen uskottiin olevan käytössä jo niinkin pian kuin vuonna 2006 (Verotilijärjestelmä käyttöön vuonna 2006? 2002). Pian kuitenkin aikataulu todettiin liian kireäksi (Yrittäjien verotilin käyttöönotto siirtynee 2003).

2.2 Kommentteja hallituksen esitysluonnokseen

Keväällä 2008 esitysluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle eri tahoille. Asiaa kommentoi yli kolmekymmentä laitosta, ministeriötä ja yhdistystä, muun muassa Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, KHT-Yhdistys, Keskuskauppakamari, Suomen Kaupan Liitto ry ja Suomen Taloushallintoliitto ry, joita tässä työssä on käytetty lähteinä. Lisäksi lausuntonsa antoivat muun muassa Verohallinto, Kela, Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja monet muut tahot. (HARE 2008.) Lausunnoissa huomautettiin erityisesti viivästysseuraamuksista ja aikaistetusta eräpäivästä.

Lausuntojen antajat pitivät yleisesti ottaen esitystä verotilistä tervetulleena uudistuksena. Sen nähtiin hyödyttävän kaikkia osapuolia vähentämällä edestakaista maksuliikennettä ja vähentämällä annettavia ilmoituksia. Viivästysseuraamusten osalta arvostettiin läpinäkyvyyttä ja kaavamaisuutta. Kaikkia veronmaksajia ilahduttaa tieto verohallinnon toimintojen automatisoitumisesta ja työn vähenemisestä; siltä osin uudistus tuo kustannussäästöjä kaikille.

Lähes kaikki lausunnon antaneet tahot pitivät kohtuuttomana viivästysseuraamuksia kausiveroilmoituksen antamisen myöhästymisestä. Etenkin kritisoitiin sitä, että ilmoituksen oma-aloitteisesta korjaamisesta aiheutuu sama sanktio kuin vasta verotarkastuksen yhteydessä tehdystä korjaamisesta. Tämä ei kannustane yrityksiä korjaamaan havaitsemiaan virheitä oma-aloitteisesti. (mm. Mustonen 2008, Ojala 2009). Lisäksi jos sekä ilmoittaminen että maksaminen viivästyisivät, nousisivat viivästysseuraamukset yhteensä 31,5 (tällä hetkellä) vuotuisen prosenttiin. Laajasti arvosteltu oli myös viivästyskoron ja hyvityskoron välinen ero, 9 prosenttiyksikköä. Esimerkiksi Keskuskauppakamari ja Elinkeinoelämän Keskusliitto arvostelivat eroa kohtuuttomana.

Yhtenäinen ilmoitus- ja maksupäivä sai sekä kiitosta että moitetta. Päivän aikaistuminen ja etenkin sen perilläolo-osuus herätti voimakkaita kannanottoja. Yhtenäinen maksupäivä siirtää eteenpäin työnantajasuoritusten ja ennakonpidätysten maksua kahdella päivällä, mutta aikaistaa arvonlisäveron maksua kolmella päivällä ja vakuutusmaksuveron jopa kolmellatoista päivällä. Etenkin apteekkeja koettelee aikaistettu eräpäivä, sillä Kela-korvaukset tilitetään heille 15. päivä, ellei niitä sitten aikaisteta samaan 12. päivään (Pekkala 2008).

Lähes kaikki lausunnon antajat kiinnittivät huomiota myös pienille yrityksille myönnettävään pidennettyyn ilmoitus- ja maksumenettelyyn. Periaatteessa asiaa kannatettiin, mutta siinä nähtiin myös ongelmia. Pienet (liikevaihdoltaan alle 50 000 euroa) yritykset käyttävät enimmäkseen tilitoimistoja, joissa taas yksi kirjanpitäjä hoitaa usean yrityksen asioita. (mm. Järventaus & Romppainen 2008.) Harvennetun menettelyn riskeihin kuuluu myös rahojen riittävyys maksuajankohtana. Usein juuri pienet yritykset elävät kädestä suuhun, ja kerran vuodessa lankeava veronmaksu saattaa aiheuttaa ongelmia. Ristiriitaisena pidettiin myös sitä, että huolimatta siitä, onko arvonlisäveron osalta tilityskausi vuosi vai kolme kuukautta, on se työnantajasuoritusten osalta kuitenkin aina enintään kolme kuukautta. (mm. Ojala 2009.)

Huomiota kiinnitettiin myös verotilin vaatimiin ohjelmistomuutoksiin. Aikataulua toimiville sovelluksille ei pidetty riittävänä tai ainakin ajan riittävyyttä epäiltiin vahvasti. Teoriassa sovelluksia voi alkaa kehittää jo aiemmin, mutta periaatteessa vasta lain voimaantulon jälkeen sen kaikki yksityiskohdat ovat selvillä. Todettiin myös, että verohallinto lienee valmistellut järjestelmämuutoksia jo pitkään ja on siksi etulyöntiasemassa. (mm. Mattila 2008, Mustonen 2008.)

Esille nostettiin myös ongelma lain tulkinnasta. Ehdotus verotililaista jättää lain soveltamisen lähes yksinomaan verohallinnolle. Kun uuteen lakiin väkisinkin jää epätarkkuuksia ja tulkinnanvaraa, tuntuu kohtuuttomalta, että kaikki tulkinnat saa tehdä verohallinto, joka on ollut lakia säätämässä. (Pekkala 2008.)

2.3 Hallituksen esitys verotililaiksi ja laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta

Hallitus antoi lopulta esityksen vain vähäisin korjauksin luonnokseen nähden eduskunnalle 19.12.2008. Lähetekeskustelu käytiin 5.2.2009, josta asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan. (Valtiopäiväasiat 2009) Valtiovarainvaliokunnan verojaosto kuuli

useita asiantuntijoita ja sai lisäselvityksiä asiasta. Lakia päätettiin esittää hyväksyttäväksi muutamien tarkennuksin. Alkutuottajan ja pienten verovelvollisten kerran vuodessa annettavaa ilmoitusta ja maksuaikaa pidennettiin nykyisinkin voimassa olevaan helmikuun loppuun 12. päivästä helmikuuta, jota pidettiin kohtuuttomana. Ainoastaan Bjarne Kallis (kd) jätti lausuntoon eriävän mielipiteensä, joka koski nimenomaan myöhästymismaksun suuruutta. (VaVM 7/2009 - HE 221/2008.)

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely eduskunnassa oli 27.5.2009 ja toinen käsittely 3.6.2009, jolloin laki verotilistä ja siihen läheisesti liittyvien lakien muuttamisesta hyväksyttiin. Tasavallan presidentti on vahvistanut lain elokuun 7. päivänä 2009 ja se on tullut voimaan 14.8.2009. (Valtiopäiväasiat 2009)

Ensimmäisessä vaiheessa verotili koskee oma-aloitteisia veroja varainsiirtoveroa ja ennakon täydennysmaksua lukuun ottamatta. Yritysten lisäksi myös esimerkiksi palkkaa maksavat kotitaloudet tulevat verotilin piiriin työnantajasuoritusten osalta. Mukana ovat siis arvonlisävero ja työnantajan toimittamat palkkojen ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut sekä esimerkiksi vakuutusmaksuvero, arpajaisvero ja ennakonpidätys koroista ja osuuksista. Myöhemmässä vaiheessa verotilin piiriin tulevat lopulta myös tulovero, kiinteistövero ja kaikki muutkin verot. Toisen vaiheen valmistelu on tarkoitus aloittaa syksyllä 2010, mutta sen käyttöönotolle ei vielä ole aikataulua. (Kysymyksiä ja vastauksia verotilistä 2009.) Rekola-Niemisen tietojen mukaan toinen vaihe olisi tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2012 ja kolmas vaihe 2015.

2.4 Verotililain tavoitteet

Verotilin tavoitteena on vähentää verojen ilmoittamisesta ja maksamisesta aiheutuvaa työtä ja siten kustannuksia niin verohallinnossa kuin yrityksissäkin. Tavoitteena on myös antaa verovelvolliselle reaaliaikainen kuva oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksutilanteesta. Lopulta tarkoitus on parantaa verohallinnon tuottavuutta (tarkoitetaan kustannustehokkuutta) ja asiakaspalvelua vähentämällä asiakkaiden yhteydenottotarpeita. (Venäläinen 2009.)

Tavoitteissa korostuu rutiinien tehostaminen ja kustannussäästöt kaikkien osapuolien kohdalla. Kaikesta kuitenkin näkyy, että verotilihanke on toteutettu verohallinnossa verohallinnon lähtökohdista verohallintoa varten. Onneksi edut ovat pitkälti yhteneväiset.

3 VEROTILIN VÄLITTÖMÄT VAIKUTUKSET

Verotili tuo mukanaan muutoksia niin verovelvollisille, veronsaajille kuin verohallinnollekin. Tässä työssä keskitytään verotilin vaikutuksiin verovelvollisille. Sen verran voidaan kuitenkin todeta, että verohallinnossa asiaa on valmisteltu pitkään ja se tuo suuria muutoksia etenkin rutiineihin. Toiminnot automatisoituvat ja vähentävät siten työtä. Arviot verotilin lopullisista työvuosivähennyksistä ovat suuruusluokkaa 180 henkilötyövuotta eli noin kolme prosenttia koko verohallinnosta. Suuri osa säästöistä syntyisi jo ensimmäisessä vaiheessa. (VaVM 7/2009.)

Mikäli sähköinen ilmoittaminen ja pidennetyt ilmoitus- ja maksukaudet otetaan käyttöön odotetussa laajuudessa, olisi vuotuinen säästö verohallinnon kustannuksissa noin 9 miljoonaa euroa. (HE 221/2008, 27.)

Verotilijärjestelmän käyttöönoton arvioidaan maksavan alkuvaiheessa noin 35 miljoonaa euroa, ja myöhemmin toisen vaiheen käyttöönoton noin 9 miljoonaa euroa. Osa kustannuksista aiheutuu uudistuksista, joita olisi tehty ilman verotiliin siirtymistäkin. Kertaluonteisesti arvonnlisäveron palauttamisesta jo kesken verovuoden syntyisi arviolta noin 290 miljoonan euron pienentyminen valtion verotuloihin. Samoin pidennettyjen maksuaikojen vuoksi arvioidaan verotulojen kassaperusteisesti pienenevän yhteensä noin 119 miljoonan euron verran. Uusi arvonnlisäverojen palautusmenettely aiheuttaa valtiolle jatkossa vuosittain noin 9 miljoonaa euroa rahoituskustannuksia laskennallisen korkomenon mukaisesti. (HE 221/2008, 27.)

Veronsaajien kannalta suurin muutos on takuutilitys. Takuutilitys takaa poikkeustilanteissa (jos verotilin tietojen perusteella tilitys olisi vähemmän kuin 90 % etukäteen vahvistetusta määrästä) veronsaajille etukäteen vahvistetut kuukausikohtaiset vähimmäismäärät. Tällöin ongelmat verotilijärjestelmässä eivät uhkaa veronsaajien kassaa ratkaisevasti. (HE 221/2008, 26.)

Eniten muutoksia verotili tuo kuitenkin verovelvollisille. Suurin yksittäinen muutos on ilmoitus- ja maksupäivän yhtenäistäminen. Osalla verotilille siirtyvistä veroista ilmoituspäivät aikaistuvat, osalla siirtyvät eteenpäin. Samoin on maksujen kanssa. Merkittävin muutos kenties on, että kaikki verot voidaan maksaa yhdellä kertaa ja verovelvollinen voi itse kuitata saamisensa maksettavista ja maksaa vain erotuksen. (HE 221/2008, 24 - 25.) Esimerkiksi jos tilitettäviä työnantajasuorituksia olisi 1 000 euroa

ja tilitettävä arvonlisävero olisi 200 euroa negatiivinen (saaminen), maksaisi verovelvollinen 800 euroa eräpäivänä. Negatiivinen arvonlisävero vähennetään siis suoraan, eikä siirry tuleville kausille.

Muutoksista ehkä arvostelluin on myöhästymismaksu. Kausiveroilmoituksen myöhästymisestä sekä myöhemmästä oma-aloitteisesta (tai verotarkastuksen aiheuttamasta) korjaamisesta aiheutuu myöhästymismaksu, joka on suuruudeltaan 20 prosenttia vuotuista korkoa myöhästyneen erän suuruudesta, kuitenkin vähintään 5 ja enintään 15 000 euroa tai maksettavan veron suuruinen. Myöhästymismaksu on verolajikohtainen siitäkin huolimatta, että verojen maksua ei verovelvollinen voi itse kohdentaa tietyille verolajille. Myöhästymismaksun suuruutta perusteltiin muun muassa nykyisellä ilmoitusten myöhästelyllä. Esimerkiksi vuonna 2006 keskimäärin 25 prosenttia työnantajasuoritusten ja peräti 40 prosenttia arvonlisäveron valvontailmoituksista annettiin myöhässä. Kun taas verojen oikeellisuus ja oikea-aikaisuus ovat ratkaisevia niiden edelleentilityksen oikeellisuuden turvaamiseksi, saa myöhästymisseuraamus aivan uuden perusteen. (HE 221/2008, 7, 16.)

Tavoitteena on ilmoitus- ja maksuliikenteen vähentäminen. Tästä syystä liikevaihdoltaan alle 50 000 euron yrityksille annetaan mahdollisuus halutessaan siirtyä pidennettyyn ilmoitus- ja maksujaksoon. Työnantajasuoritukset voidaan jatkossa tilittää neljännesvuosittain, samoin arvonlisäverot. Jos liikevaihto jää alle 25 000 euron, voidaan arvonlisäverot tilittää kerran vuodessa. (HE 221/2008, 16 - 17.)

Verotili tuo muutoksia myös sähköiseen ilmoittamiseen. Uusi kausiveroilmoitus vaatii sähköisen allekirjoituksen eli vahvan tunnistautumisen. Tämä tuo muutoksia Katso-palveluun etenkin asianhoitajien eli tilitoimistojen osalta. Vaihtoehtoja on kaksi: tilitoimisto valtuutetaan Verotili-roolilla joko Katso-palvelun tai sähköisen asioinnin valtakirjan kautta. (Muuttuvat verojen ilmoitus- ja maksumenettelyt... 2009.) Joka tapauksessa tämä vaatii toimeksiantosopimuksen tarkistamista ja laajentamista.

Verotili vaikuttaa myös useisiin muihin lakeihin. Muutokset aiheutuvat pääsääntöisesti terminologian yhdenmukaistamisesta ja sanamuotojen tarkentamisesta sekä tietysti esimerkiksi päivämäärämuutoksista vastaamaan verotililakia. Verotililaki tulee olemaan ensisijainen, eli jos muualla laeissa määrätään poikkeavasti, noudatetaan silloin verotililain määräyksiä (HE 221/2008, 28).

3.1 Muutoksia käsitteissä

Verotili tuo muassaan uusia termejä, jotka osin ovat aivan uusia, osin korvaavat vanhoja. Samalla terminologiaa ja käytäntöä eri verolajien ja -lakien kesken yhtenäistetään. Verotililain 3. §:ssä määritellään viisi keskeistä termiä (7.8.2009/604).

- 1) **Velvoite** tarkoittaa verotilille kirjattavaa veroa, maksua tai muuta verohallinnon saatavaa, jonka verovelvollinen on velvollinen maksamaan verohallinnolle.
- 2) **Hyvitys** tarkoittaa verovelvollisen velvoitteiden suoritukseksi maksamaa määrää, veron palautusta tai muuta määrää, jonka verovelvollinen on oikeutettu saamaan verohallinnolta ja joka on kirjattava verotilille.
- 3) **Tilitapahtuma** on verovelvollisen verotilille kirjattu hyvittävä tai veloittava tapahtuma.
- 4) **Kohdekausi** on ajanjakso, jolta oma-aloitteinen vero on ilmoitettava ja maksettava.
- 5) **Yleinen eräpäivä** on kalenterikuukauden 12. päivä tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraava ensimmäinen pankkipäivä.

Näiden laissa esitettyjen määritelmien lisäksi alle on avattu joitakin keskeisiä sanoja, joita esiintyy verotililaissa ja -oppaissa ja jotka korvaavat aiempia ilmauksia (hyvityskorko - palautuskorko) tai joiden sisältö poikkeaa totutusta (lisäilmoitus - korjausilmoitus).

Hyvityskorko: Aiemmin käytössä olleen palautuskoron korvaa *hyvityskorko*, jota maksetaan verotilin ylijäämälle sen palauttamiseen asti, erotuksena aikaisempaan hyvityskorkoa saa yhdenmukaisesti kaikista verolajeista, hyvityskorko on korkolain 12. § mukainen viitekorko -2 prosenttiyksikköä, kuitenkin aina vähintään 0,5 prosenttia.

Kausiveroilmoitus: Aiemmat arvonlisäveron ja työnantajasuoritusten valvontailmoitukset korvataan *kausiveroilmoituksella*, joka on siis veroilmoitus ja siten allekirjoitettava.

Lisäilmoitus: Korjattaessa jo annettua ilmoitusta annetaan *lisäilmoitus*, jolla ilmoitetaan ainoastaan muuttuneet tiedot, ei siis anneta korvaavaa ilmoitusta eli ilmoitusta uudelleen, esimerkiksi jos on ilmoitettu maksettavaksi arvonlisäveroksi 1 000 euroa, mutta oikea summa olisikin 850 euroa, annetaan lisäilmoitus -150 euroa.

Myöhästymismaksu: Kausiveroilmoituksen myöhässä jättämisestä seuraa *myöhästymismaksu*, joka on 20 prosenttia vuotuista korkoa maksettavan veron määrästä, kuitenkin vähintään 5 euroa ja enintään 15 000 euroa tai maksettavan veron määrä verolajikohtaisesti.

Perilläolopäivä: Kausiveroilmoituksen on oltava perillä verohallinnossa *perilläolopäivänä*, paperisena kuukauden 7. päivä ja sähköisenä kuukauden 12. päivä, aiempi "annettu postin kuljetettavaksi" ei siis enää riitä.

Takuutilitys: Veronsaajille turvataan poikkeustilanteissa 90 prosenttia ennalta säädettyistä odotettavissa olevista verotuloista kuukausittain.

Täsmäytyspäivä: *Täsmäytyspäivänä* verotilillä otetaan huomioon ilmoitetut ja maksetut verot, teoriassa verotilin saldo on täsmäytyspäivänä 0 euroa, täsmäytyspäivä on viimeistään kahdeksas päivä yleisestä eräpäivästä.

Verotiliote: Verovelvollinen voi seurata verotilinsä saldoa *verotiliotteelta*, joka on sähköisesti saatavilla Verotili-palvelussa ja ainakin alkuvaiheessa myös paperilla postitse, verotiliotteella näkyvät verolajikohtaisesti suoritettut ja suorittamatta olevat ilmoitetut verot sekä niille kertynyt viivästys- tai hyvityskorko verotilin täsmäytyspäivänä.

Viivästyskorko korvaa aiemmat viivekoron ja viivästymismaksun, *viivästyskorkoa* on suoritettava verotilin negatiiviselle saldolle erääntymispäivää seuraavasta päivästä maksupäivään asti, viivästyskoron suuruus on korkolain mukainen viitekorko +7 prosenttiyksikköä, vuonna 2010 siis 8 prosenttia. (Hallitus on esittänyt mahdollisuutta vuoden 2010 ajan poikkeuksellisesti lisätä viitekorkoon vain 6 prosenttiyksikköä talouskriisin vuoksi. Tässä vaiheessa ei ole varmaa tietoa, toteutuuko esitys, mutta se on erittäin todennäköistä (Läylönen.).)

3.2 Muutoksia aikatauluissa

Uuden verotilin aikataulutusta laadittaessa lähtökohtana pidettiin tilitystä veronsaajille, joka jatkossakin tapahtuu aina kuukauden 28. päivä. Tästä aikoja lähdettiin laskemaan taaksepäin, jotta kaikki tarvittavat toimenpiteet ehdittäisiin tehdä oikeilla ajantasaisilla tiedoilla. Eräs verotilin tärkeimpiä tavoitteita onkin verojen oikeamääräinen ja -aikainen jakaminen veronsaajille. (HE 221/2008, 22.)

Verotilin täsmäytysajot tehdään verohallinnossa 12. - 18. päivä kutakin kuukautta. 18. päivän jälkeen verot kohdennetaan saajille verontilityslain (10.7.1998/532) mukaisesti. Näin veronsaajilla on oikea-aikaisesti käytössään oikea määrä verotuloja. (HE 221/2008, 22.)

Verovelvolliselle merkittävin muutos aikatauluissa aiempaan nähden tulee ilmoitusten antamisajankohdan ja maksupäivän yhtenäistämisestä ja siksi osin siirtämisestä. Kaikki oma-aloitteiset verot ilmoitetaan samalla lomakkeella samana ilmoituspäivänä ja ilmoitettujen verojen yhteissumma suoritetaan verotilille samana päivänä / päivään mennessä. (Kausiveroilmoituksen täyttöohje 2009.)

Tämä aikaistaa **arvonlisäveron** ilmoitusta ja maksamista aina kuukauden 15. päivästä kunkin kuukauden 12. päivään. Toisaalta **työnantajasuoritusten** maksupäivä siirtyy 10. päivästä 12. päivään samalla, kun ilmoituspäivä aikaistuu 15. päivästä 12. päivään.

Varainsiirtoveroa lukuun ottamatta muutkin oma-aloitteiset verot ilmoitetaan ja maksetaan kunkin kuukauden 12. päivänä. **Arpajaisvero** on ollut maksettava kohdekuukautta toisen kuukauden 1. päivänä, nyt senkin maksaminen siirtyy 12. päivään, eli maksuaika pitenee, lukuun ottamatta tavara-arpajaisia, joista vero on myös maksettava kohdekuukautta seuraavana toisena kuukautena aiemman kolmannen kuukauden asemesta. Toisaalta **vakuutusmaksuveron** maksamisajankohta aikaistuu kohdekuukautta seuraavan kuukauden 25. päivästä seuraavan kuukauden 12. päivään, eli kolmellatoista päivällä.

Ennakonpidätykset puun myyntitulosta, osakeyhtiöiltä, osuuskunnilta tai muilta yhteisöiltä sekä ennakonpidätys koroista ja osuuksista ja osingoista ja osuuspääomankoroista ja **lähdeverot** ilmoitetaan ja maksetaan kohdekuukautta seuraavan kuukauden 12.

päivä. Täten esimerkiksi lähdeveron korkotulosta maksamisen aika pitenee kaksi päivää.

Alla olevassa kuvassa 1. on vielä havainnollistettu maksupäivien siirtymistä verolajeittain. Verotilin aikaiset eräpäivät on poimittu Kausiveroilmoituksen täyttöoppaasta ja aiemmat tiedot kunkin verolajin maksu- ja ilmoitusohjeista verohallinnon sivuilta.

	Kohdekuutta seuraava kuukausi		
Työnantajasuoritukset	10	12	
Lähdeverot	10	12	
Vakuutusmaksuvero		12	25
	Kohdekuutta seuraava toinen kuukausi		3. kk
Arvonlisävero		12	15
Arpajaisvero	1	12	
Tavara-arpajaiset		12	1

Kuva 1. Eri verolajien maksupäivien siirtyminen verotilin voimaantulon jälkeen

Aikataulujen osalta on hyvä muistaa, että alle 25 000 euron vuotuinen liikevaihto oikeuttaa niin halutessaan ilmoittamaan ja maksamaan arvonlisäverot kerran vuodessa, helmikuun 28. päivä ja työnantajasuoritukset kolmen kuukauden välein. Alle 50 000 euron liikevaihdolla voi arvonlisäverot ja työnantajasuoritukset ilmoittaa neljännesvuosittain. Tämä tuo pienille yrityksille enemmän maksuaikaa. Toisaalta kassanhallintaa saattaa olla haastavampaa, kun kaikki sitten eräännyy kerralla. Harvennettuun ilmoitusmenettelyyn siirtyminen on aina vapaaehtoista. (Venäläinen 2009.) Siirtymisvapaaehtoisuus kuitenkin toteutuu heikosti, koska siirtyminen on automaattista, ellei verovelvollinen ilmoita erikseen verohallinnolle pidättäytymistä kuukausimenettelyssä. Tämä siis, mikäli verohallinto on katsonut verovelvollisen täyttävän ehdot ja lähettänyt asiasta kirjeen. (Rekola-Nieminen 2009.)

Alkutuottajilla ja kuvataiteilijoilla aikataulu säilyy ennallaan, vuotuinen arvonlisäveron eräpäivä on helmikuun 28. Ennakonpidätyksien, työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lähdeverojen osalta ilmoitusjakso määräytyy liikevaihdon mukaisesti kuten muillakin. (Venäläinen 2009.)

3.3 Siirtymäaikataulu ja ensimmäiset eräpäivät

Verotililakia sovelletaan käytäntöön 1.1.2010 alkaen. Tämä tarkoittaa, että vuoden 2010 arvonnlisäverot, työnantajasuoritukset ja muut oma-aloitteiset verot ilmoitetaan uudella kausiveroilmoituksella ja maksetaan verotilille verovelvolliskohtaisella viite-numerolla. Aikataulullisesti tämä tarkoittaa, että tammikuussa 2010 maksetuista palkoista annetaan kausiveroilmoitus 12. helmikuuta mennessä sähköisesti. Helmikuun työnantajasuoritukset ja tammikuun arvonnlisäverot ilmoitetaan ja maksetaan verotilille 12. maaliskuuta mennessä. Muiden verojen osalta noudatetaan samanlaista siirtymistä. Vuodelta 2010 kertyneet maksettavat verot ja palautukset kuuluvat siis verotilille. Sen sijaan joulukuun työnantajasuoritukset ja marras- ja joulukuun arvonnlisäverot ilmoitetaan ja maksetaan vanhan käytännön mukaisesti tammi- ja helmikuussa. (Javanainen-Lehto 2009.)

Mikäli pieni yritys on valinnut pidennetyn ilmoitus- ja maksumenettelyn on ensimmäinen verotililain mukainen eräpäivä toukokuun 12., jolloin annetaan kausiveroilmoitus ja maksetaan arvonnlisävero sekä työnantajasuoritukset tammi-maaliskuulta 2010. Työnantajasuoritusten ilmoittaminen ja maksaminen siis siirtyy kuukauden verran eteenpäin ilmoitusjakson kolmen kuukauden lisäksi. (Javanainen-Lehto 2009.)

Harvennetussa menettelyssä muut ilmoitus- ja maksupäivät ovat 12.8. (huhtikesäkuu), 12.11. (heinä-syyskuu) ja 12.2. (loka-joulukuu). Mikäli arvonnlisäverovelvollinen on oikeutettu ilmoittamaan ja maksamaan arvonnlisäveron kerran vuodessa (liikevaihto alle 25 000 euroa), on sen osalta ilmoitus- ja maksupäivä 28.2. Työnantajasuoritukset on siinäkin tapauksessa tilitettävä neljännesvuosittain edellä mainittuina eräpäivinä. (Kausiveroilmoituksen täyttöopas 2009.)

Poikkeuksena siirtymävaiheessa voi vuoden 2009 negatiivisen arvonnlisäveron ilmoittaa 12.2. kohdekauden (tammikuu) vähennettävänä arvonnlisäverona, ja sen voi vähentää työnantajasuorituksista. Mikäli työnantajasuorituksia ei ole, lisätään negatiivinen arvonnlisävero 12.3. ilmoitettaviin vähennettäviin arvonnlisäveroihin. Vyörytys seuraaville kuukausille lakkaa verotilin myötä. Kausiveroilmoituksella ei enää ole "edellisen kuukauden negatiivinen vero" -kohtaa, sillä ne tulevat palautettaviksi automaattisesti, ellei palautusrajaa ole asetettu. Siirtymävaiheen poikkeuksella pyritään vähentämään palautushakemusten määrää. Alarajahuojennus vuodelta 2009 haetaan entiseen tapaan.

Jatkossa se ilmoitetaan tilikauden viimeisellä kausiveroilmoituksella. (Lönroth 2009.)

3.4 Muutoksia ilmoitusmenettelyssä

Ilmoitusmenettely muuttuu siten, että ilmoitus kaikista oma-aloitteisista veroista varainsiirtoveroa ja ennakon täydennysmaksua lukuun ottamatta annetaan yhdellä yhteisellä kausiveroilmoituksella. Varainsiirtovero jää ensimmäisessä vaiheessa verotilin ulkopuolelle siihen liittyvien verohallinnon ulkopuolisten seikkojen, kuten lainhuudatuksen vuoksi. Samoin ulkopuolelle jää ennakon täydennysmaksu, sillä tuloverot eivät vielä siirry verotilimenettelyyn. (Vilen 2009.) Helpoiten kausiveroilmoituksen antaminen tapahtuu verkkopalvelussa Katso-tunnisteiden avulla. Verotili muuttuu myös ilmoituksen luonnetta siten, että valvontailmoituksen asemesta kyseessä on veroilmoitus. Tämä vaatii vahvaa tunnistautumista. Katso-palveluun onkin tulossa uusia ominaisuuksia eli rooleja, jotta tilitoimistot voidaan valtuuttaa antamaan kausiveroilmoitus. Paperilla annettava kausiveroilmoitus edellyttää nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön allekirjoitusta. (Venäläinen 2009.)

3.4.1 Kausiveroilmoitus

Yhteinen kausiveroilmoitus (liite 1) oma-aloitteisista veroista annetaan kunkin kuukauden 12. päivään mennessä, jolloin sähköisesti annetun ilmoituksen on oltava perillä. Suurin muutos koskeekin paperilla annettavia ilmoituksia, joiden on oltava perillä verohallinnossa kunkin kuukauden 7. päivä. Ne on jätettävä postin kuljetettavaksi viimeistään 6. päivä, mutta varmuuden vuoksi etenkin pääkaupunkiseudulla jo aiemmin. Jos 7. päivä osuu lauantaille, sunnuntaille tai muulle pyhäpäivälle, on perilläolopäivä seuraava arkipäivä. (Kausiveroilmoituksen täyttöopas 2009.)

Kausiveroilmoitus on kaksisivuinen. Ensimmäisellä sivulla ovat tiedot työnantajasuorituksista ja arvonlisäverosta. Arvonlisäveron osalta täytyy jatkossa eritellä myös yhteisöpalveluostot ja -myynnit. Samoin on eriteltävä 0-verokannan alainen liikevaihto sekä muu arvonlisäveroton liikevaihto. Tämä koskee esimerkiksi sosiaalihuollon palveluja tuottavia yrityksiä, jotka tuottavat myös verollisia palveluita. Ensimmäisellä sivulla ilmoitetaan myös alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto tilikauden viimeisellä kausiveroilmoituksella. Alarajahuojennusta ei siis jatkossa tarvitse erikseen hakea. (Kausiveroilmoituksen täyttöopas 2009.)

Toisella sivulla on kohdat muille oma-aloitteisille veroille. Ellei muita veroja ole ilmoitettavaksi ja maksettavaksi, ei toista sivua tarvitse täyttää. Mikäli toisella sivulla kuitenkin on ilmoitettavaa, on molemmat sivut paperiversiossa allekirjoitettava. Sivut on tulostettava yksipuoleisina. (Kausiveroilmoituksen täyttöopas 2009.)

3.4.2 Lisäilmoitus

Mikäli kausiveroilmoituksessa havaitaan virhe tai uusia tietoja tulee ilmi ilmoituksen jättämisen jälkeen, korjataan ne lisäilmoituksella. Lisäilmoituksella ilmoitetaan ainoastaan muutokset, eli koko ilmoitusta ei anneta uudestaan. Jos esimerkiksi veroksi kotimaan myynnistä 22 prosenttia on ilmoitettu 800 euroa ja todellinen summa olisikin 1 000 euroa, ilmoitetaan korjausilmoituksella 200 euroa. Korjaus ei siis korvaa aiempaa ilmoitusta kuten tähän asti, vaan ainoastaan muuttaa tietoja ilmoitetun verran. Jos siis 200 euron asemesta edellä mainitussa korjaustilanteessa ilmoittaisikin 1 000 euroa, näkyisi verotilillä saldona -1 800 euroa. Tämä on erityisen tärkeää viivästysseuraamusten vuoksi. Myöhässä ilmoitetulle 200 eurolle tulee sekä myöhästymismaksu että viivästyskorko. (Venäläinen 2009.)

Jos kuitenkin kyseessä on vähäinen eli määrältään pieni korjaus voitaneen toteuttaa olennaisuuden periaatetta. Erityisesti jos pieni määrä vähennettävää arvonlisäveroa tulisi korjattavaksi, voitaneen se tehdä seuraavan kuukauden ilmoituksella, samoin vähäinen myynnin arvonlisävero voitaneen korjata seuraavana kuukautena. Myös Verohallituksen pääjohtaja Mirjami Laitinen on puhunut järjen käytön sallimisesta Taloushallintoliiton kesäpäivillä 2009. (Rekola-Nieminen 2009.) Tästä tulee myöhemässä vaiheessa rajanvetoa.

3.4.3 Ilmoituksen antaminen

Kausiveroilmoitus on aina annettava jokaisen, joka on velvollinen maksamaan jotakin oma-aloitteista veroa varainsiirtoveroa lukuun ottamatta. Velvollisuus koskee siis automaattisesti kaikkia arvonlisävero- ja ennakkoperintärekisteriin kuuluvia. On huomattava, että myös satunnaisen työnantajan, kuten vaikkapa kotitalouden, on annettava kausiveroilmoitus tarvittaessa. Ellei pidennettyyn neljännesvuosimenettelyyn ole haettu, kuten kotitaloudet varmaankaan eivät hakeudu, on ilmoitus annettava kohdekautta seuraavan kuukauden yleisenä eräpäivänä. On myös hyvä muistaa, että mikäli kotitalous tahtoo käyttää kotitalousvähennyksen täysimääräisenä, on kahden henkilön

taloudessa molempien haettava verotiliviitenumero ja ilmoitettava ja tilitettävä oma osuutensa. (Vilen 2009.)

Kausiveroilmoituksen sekä lisäilmoituksen voi antaa

- 1) sähköisesti Verotili-palvelussa,
- 2) sähköisen asioinnin palveluntarjoajien (Tyvi-palvelut) kautta,
- 3) Palkka.fi -palvelussa (ei arvonlisäveron tietoja),
- 4) ilmoitin.fi -palvelussa tiedostomuotoisena sekä
- 5) paperilla, jolloin eräpäivä on aikaisempi. (Venäläinen 2009).

Verotili-palvelussa ilmoitukset annetaan sähköisellä lomakkeella vahvasti tunnistautuneena (Katso-tunniste), samoin Tyvi-palveluntarjoajien kautta. Verotili-palvelu tekee ulkopuolisen palveluntarjoajan turhaksi, mikäli toimitaan sähköisesti vain oma-aloitteisten verojen kanssa (Vilen 2009). Katso-järjestelmä mahdollistaa toisen puolesta toimimisen valtuutuksien avulla. Yrityksen nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö perustaa yritykselle Katso-tunnisteen ja antaa tunnistautuneena valtuutuksen esimerkiksi tilitoimistolle. Toinen vaihtoehto on, että tilitoimisto hakee sähköisen asioinnin valtakirjan asiakkaan puolesta, joka voi sen sitten myöntää tai hylätä. (Muuttuvat verojen ilmoitus- ja maksumenettelyt... 2009)

Myös Palkka.fi -palvelussa tiedot työnantajasuorituksista lähtevät sähköisellä lomakkeella. Tämäkin edellyttää vahvaa tunnistautumista joko henkilökohtaisilla pankkitunnuksilla tai sirullisella henkilökortilla. Palkka.fi -palvelussa kotitaloustyönantaja voi suoraan myös maksaa työnantajasuoritukset sekä eläkemaksut verkkopankkinsa kautta ja tiedot kotitalousvähennyistä varten siirtyvät suoraan esitäytetylle veroilmoitukselle. Arvonlisäveroja ei Palkka.fi:n kautta voi ilmoittaa (Venäläinen 2009).

Ilmoitin.fi -palvelussa välitetään tiedot tiedostosirtona esimerkiksi taloushallinnon ohjelmista. Ilmoitin.fi tarkastaa tiedoston oikeellisuuden (tietuekuvaus). Tietojen lähettäminen vaatii Katso-tunnisteita. (Ilmoitin.fi 2009.)

Paperi-ilmoitukset lähetetään nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön allekirjoittamina postitse tai toimitetaan muuten perille eräpäivään mennessä. Paperisia ilmoituslomakkeita ei kuitenkaan enää lähetetä asiakkaille, vaan ne on tulostettava verkosta. (Venäläinen 2009.)

3.4.4 Pidennetyt ilmoitusjaksot

Pienille yrityksille tulee mahdollisuus pidennettyyn ilmoitus- ja maksujaksoon. Jos kalenterivuoden liikevaihto on enintään 50 000 euroa voi oma-aloitteiset verot ilmoittaa neljännesvuosittain lukuun ottamatta vakuutusmaksu- ja arpajaisveroa, joissa ei voi olla pidennettyä jaksoa. Jos liikevaihto kalenterivuodessa jää alle 25 000 euron, voi arvonlisäveron osalta tehdä ilmoituksen neljännesvuosittain tai kerran vuodessa helmikuun 28. päivänä. Lisäedellytyksinä vaaditaan, että yritys on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin tai säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi ja että se täyttää ennakkoperintärekisteriin merkitsemisen edellytykset. Aina voi valita lyhyemmän kauden, kuin mitä liikevaihto sallisi. Jos kuitenkin liikevaihto ylittää rajan kalenterivuoden aikana, on siirryttävä lyhyempään kauteen. Viranomaisen voi myös siirtää verovelvollisen kuukausimenettelyyn laiminlyöntien vuoksi tai liikevaihtorajan ylityttyä. (Venäläinen 2009.)

Valinta on jatkossa tehtävä syyskuun aikana. Siirtymävaiheessa pidennettyihin jaksoihin oikeutetuille tulee asiasta kirje verohallinnolta lokakuussa 2009. Kirjeen mukana tuleva lomake on palautettava, mikäli liikevaihdon ei vuonna 2010 odoteta täyttävän rajoja tai jos yritys ei tahdo siirtyä pidennettyyn menettelyyn. Ellei kirjettä tule, mutta ehdot täyttyvät, voi verovelvollinen hakea pääsyä pidennettyyn menettelyyn lomakkeella, joka on lokakuussa 2009 saatavissa verohallinnon sivuilta. Ilman kirjettä tai erillistä hakemusta verovelvollinen on automaattisesti kuukausimenettelyssä. (Venäläinen 2009.) Tehty valinta sitoo kolme vuotta, elleivät olosuhteet muutu. Olosuhteiden muutoksesta, esimerkiksi liikevaihtorajan ylittymisestä, on välittömästi ilmoitettava verohallintoon ja siirryttävä lyhyempään ilmoitusjaksoon. (Vilen 2009.)

3.4.5 Yhteisökauppa

Yhteisökaupasta on kausiveroilmoitukselle merkittävä myös palvelujen ostot ja myynnit. Yhteisökauppaa käyvän on annettava myös asiakaskohtaiset yhteenvetoilmoitukset kuukausittain, niin tavara- kuin palvelumyynnistäkin, aina kohdekuukautta seuraavan kuukauden 20. päivään mennessä. (Kausiveroilmoituksen täyttöopas 2009.) Tämä voi osoittautua hankalaksi käytännössä, sillä kirjanpidot eivät välttämättä ole vielä tuolloin valmiit. Tämä on suuri heikennys aiempaan, jolloin yhteenvetoilmoitukset annettiin neljännesvuosittain 45. päivänä kauden päättymisestä. (Rekola-Nieminen 2009.)

3.5 Muutoksia maksumenettelyssä

Verohallinto lähettää loppuvuodesta 2009 kaikille verotilimenettelyn pariin kuuluville heidän viitenumeronsa sekä tiedot uusista tilinnumeroista. Kukin verovelvollinen saa siis yhden viitenumeron, jolla kaikki oma-aloitteiset verot maksetaan yhdelle verohallinnon tilille. Samalla verovelvollinen saa vielä ohjepaketin verotilistä yleensä. Jatkossa viitenumeron ja ohjeet saa rekisteröintipäätöksen mukana, tai ne voi hakea verotilipalvelusta joko verkossa tai puhelimitse. Viitenumero on pysyvä ja verovelvolliskohdainen, ja sitä on käytettävä kaikissa verotilisuorituksissa. (Venäläinen 2009.)

Kaikki oma-aloitteiset verot varainsiirtoveroa ja ennakon täydennysmaksua lukuun ottamatta maksetaan yhdelle ja samalle pankkitilille jossakin valtion tilipankissa, joita ovat Nordea, Pohjola Pankki ja Sampo Pankki, yhdellä ja samalla viitteellä yhtenä ja samana eräpäivänä. Merkitystä ei ole, maksaako verot erissä verolajeittain vai yhteenlaskettuna. Ilmoituksen perusteella suoritukset jaetaan eri verolajeille. (Läylönen 2009.)

Veronmaksaja ei siis voi enää itse kohdentaa maksujaan tietyille verolajeille, vaan kohdennus tapahtuu automaattisesti maksujen erääntymisjärjestyksessä. Samana päivänä erääntyvien verojen kohdalla kohdentaminen määräytyy verotililain 20. § mukaan. Ensin kuitataan useiden veronsaajien jakamat verot ja viimeisenä valtionverot. Verovelvollinen ei kuittausjärjestykseen voi enää vaikuttaa. (Läylönen 2009.)

Maksu suoritetaan siis yhtenä päivänä, yhdellä viitteellä. Eri verolajit voi maksaa erillisinä suoritteina, mutta siihen ei ole mitään tarvetta. Suurin hyöty verovelvolliselle kuitenkin lienee negatiivisen arvonlisäveron suora vähennysoikeus. Aiemman käytännön mukaan negatiivinen vero vyörytettiin seuraaville kuukausille. Nyt sen saa hyväksyä välittömästi. (Läylönen 2009.) Jos esimerkiksi kohdekauden negatiivinen arvonlisävero olisi 800 euroa ja kohdekauden ennakonpidätykset ja työnantajasuoritukset olisivat yhteensä 1 500 euroa, tulisi eräpäivänä maksettavaksi 700 euroa. Esimerkiksi vientiyritykset voivat jatkuvasti vähentää palautukseen oikeuttavan arvonlisäveron työnantajasuorituksistaan (Rekola-Nieminen 2009). Tällä on positiivisia kassaseurauksia, kuten myös alarajahuojennuksella, jota ei tarvitse erikseen hakea ja odottaa. (Vilen 2009.)

Pidennettyjen ilmoitus- ja maksuaikojen osalta maksupäivät ovat samat kuin ilmoituspäivät, joita käsiteltiin jo muun muassa siirtymäaikaa koskevassa luvussa. Työnantajasuoritukset on maksettava neljännesvuosittain touko-, elo-, loka- ja helmikuussa. Maksuaikaa tulee siis kuukaudesta kolmeen kuukauteen lisää. Toisaalta kerralla eräännytyy sitten enemmän. Vuosimenettelyssä olevat arvonlisäverovelvolliset maksavat arvonlisäveron helmikuun 28. päivä. Jos kuitenkin on vuosimenettelyn parissa, on melko todennäköisesti myös oikeutettu alarajahuojennukseen, joten maksettava vero jää suhteellisen pieneksi. (Venäläinen 2009.)

3.6 Muutoksia viivästysseuraamuksissa ja palautusmenettelyssä

3.6.1 Myöhästymismaksu

Merkittävin muutos viivästysseuraamuksissa on, että aiemmin ilmoituksen myöhästymisestä ei rankaistu erikseen, paitsi mahdollisella harkinnanvaraisella veronkorotuksella mikäli myöhästely oli toistuvaa. Nyt ilmoituksen myöhästymisestä seuraa automaattisesti myöhästymismaksu, joka on 20 prosenttia vuotuista korkoa myöhästyneelle erälle, kuitenkin vähintään 5 euroa ja enintään 15 000 euroa tai maksettavan veron verran, verolajikohtaisesti. Huomattavaa on, että myöhästymismaksu tulee myös liikaa ilmoitetulle ja maksetulle verolle, siitäkin huolimatta, että se korjataan omaaloitteisesti. (Läylönen 2009.) Positiivista on maksun avoimuus ja läpinäkyvyys. Harkinnanvaraisuus poistuu, ja seuraukset ovat kaikille samat, ja samalla helposti ennakoitavissa. Negatiivista on koron suhteellinen korkeus sekä etenkin minimimaksun suuruus.

3.6.2 Viivästyskorko

Jos ilmoituksen lisäksi myös maksu viivästyy, kuten on todennäköistä, seuraa siitä erikseen viivästyskorkoa, joka on korkolain 12. § mukainen viitekorko +7 prosenttiyksikköä (Läylönen 2009). Tästä seuraa, että mikäli ilmoitus vain on mahdollista antaa ajallaan, se kannattaa ehdottomasti tehdä, huolimatta siitä, onko mahdollista maksaa veroa.

Mikäli verovelvollinen ei suorita kaikkia eräänntyviä veroja, käytetään hänen maksamansa suoritus lakisääteisessä järjestyksessä. Kohdentamisoikeus siis poistuu. Joilta-

kin osin verojäämien julkaisemiskäytännön vuoksi on harkittu rajoitettua kohdentamisoikeutta. (HE 221/2008, 17 - 19.)

Mahdollisia sanktioita myöhästymismaksun ja viivästyskoron lisäksi ovat veronkorotus, joka edelleen voidaan määrätä arvioverotuksen yhteydessä, sekä laiminlyöntimaksu, joka seuraa yhteenvetoilmoitusten viivästymisistä ja virheistä. (Läylönen 2009.)

3.6.3 Hyvityskorko ja palautukset

Vastapainona verotilin negatiiviselle saldolle kertyvälle viivästyskorolle on positiiviselle saldolle kertyvä palautuskorko. Palautuskorko on korkolain 12. § mukainen viitekorko -2 prosenttiyksikköä, kuitenkin aina vähintään 0,5 prosenttia. Korko kertyy myös liikaa tai ennenaikaisesti maksetuille veroille. Sen sijaan liikaa tai erehdyksessä maksettuja suorituksia ei enää makseta takaisin kuin poikkeustapauksessa, ja ne on haettava erikseen, esimerkkinä vaikkapa väärälle tilille maksettu suoritus (sähkölasku tms.). Virheet korjataan tietysti. Verotilillä voi pitää positiivista saldoa maksamalla sinne ennakkoon tulevia suorituksia varten tai esimerkiksi pitämällä tilillä negatiiviset arvonlisäverot määräämällä palautusrajan. Periaatteena kuitenkin on, että negatiiviset arvonlisäverot palautetaan arvonlisäverovelvollisille. (Läylönen 2009.)

Verovelvollinen voi määrittää verotililleen palautusrajan, jonka alle jääviä positiivisia saldoja ei palauteta. Alle 5 euron (Verohallinnon verotili-neuvonta 2009) tai 20 euron (Vilen 2009) summia ei palauteta, onhan tavoitteena edestakaisen rahaliikenteen vähentäminen. Muuten rajan voi valita vapaasti. Sen voi asettaa Verotili-palvelussa tai ilmoittaa kirjeitse (Vilen 2009).

Negatiivinen arvonlisävero voidaan vähentää suoraan maksettavista muista veroista ilmoituksen perusteella. Jos palautettavaa silti jää, se palautetaan asiakkaalle, ellei ole määrätty palautusrajaa tai ole muita suorituksia maksamatta. Negatiivinen arvonlisävero voidaan käyttää myös muiden verolajien kuittaamiseen. (Läylönen 2009.)

Vientiyriyten arvonlisäveron ennakkopalautuksia ei enää ole, vaan negatiivinen arvonlisävero palautuu verotililain mukaisesti automaattisesti. Palautukset lasketaan verovelvollisen hyväksi aikaisintaan kohdekautta seuraavan kuukauden yleisenä eräpäivänä. Jos siis vientiyritys, tai mikä hyvänsä yritys, ilmoittaa maaliskuun arvonlisäve-

rosaamisensa jo huhtikuun 12. päivää, ovat ne käytettävissä esimerkiksi maaliskuun ennakonpidätyksiin ja työnantajasuorituksiin. (Vilen 2009.)

Arvonlisäveron alarajahuojennusta ei tarvitse erikseen hakea, vaan sekin ilmoitetaan kausiveroilmoituksella. Koska alarajahuojennuksen raja on 22 500 euroa, on todennäköistä tai ainakin mahdollista, että alarajahuojennukseen oikeuttavat ovat pidennetyssä ilmoitus- ja maksumenettelyssä. Tällöin alarajahuojennuksen voi lukea suoraan hyväkseen. Alarajahuojennuksen tiedot täytetään joko vuosi-ilmoitukseen, viimeiseltä neljännekseltä tai vuoden viimeiseltä kuukaudelta annettavaan ilmoitukseen. (Vilen 2009.)

3.6.4 Siirto perintään

Mikäli verotilillä on negatiivista saldoa, tulee siitä huomautus verotiliotteelle. Negatiivisesta saldosta huomautetaan kahdesti. Jos velvoitteet ovat edelleen suorittamatta kolmannessa täsmätyksessä, verotiliotteelle tulee ilmoitus päivämäärästä, milloin velka siirretään perintään, eli mihin asti veron tai muun velvoitteen voi suorittaa verotilin kautta. Tämän jälkeen velvoitteet poistetaan verotililtä ja puretaan eriksi, kuten nykyisinkin. Negatiivinen saldo on suoraan ulosottokelpoinen. Alle 10 euron negatiivista saldoa ei kuitenkaan siirretä perintään. Huomattavaa on, että jos saldo on negatiivinen ja verotilin velvoitteita on jo aiemmin siirretty perintään, siirtyy negatiivinen saldo perintään ilman eri huomautusta. (Läylönen 2009.)

3.7 Verotiliote

Verotiliote vastaa sisällöltään ja ulkomuodoltaan melko pitkälti pankin tiliotetta. Tiliote on saatavilla viimeistään 10. päivänä yleisen eräpäivän jälkeen, eli viimeistään 22. päivä, Verotili-palvelussa. Tiliotteella näkyy kokonaistilanne verotilin täsmäytyspäivänä. Kuten pankin tiliotteellakin on verotiliotteella näkyvissä tiliotejakson alkusaldo, jakson tapahtumat sekä jakson loppusaldo. Tapahtumia ovat maksut ja ilmoitukset verotilille, viivästys- ja hyvityskorot ja myöhästymismaksut sekä palautukset. Tilitapahtumista näkyy sekä kirjaamis- että arvopäivä. (Vilen 2009.)

Verotiliotteella näkyy myös huomautukset suorittamatta olevista velvoitteista sekä niistä vastuulliset, ja tieto siirrosta perintään, ellei niitä makseta. Verotiliotteelle tulee

merkintä myös, jos verotilin ylijäämää on käytetty esimerkiksi suorittamatta olevien ennakkoverojen kuittaamiseen. (Läylönen 2009.)

Verotiliotteen saa sähköisenä Verotili-palvelusta ja ainakin ensimmäisen vuoden ajan paperiversiona postitse. Halutessaan verovelvollinen voi luopua paperisesta otteesta. Verotiliote tulee kuukausittain, jos verotilillä on ollut tapahtumia ja kerran vuodessa, jos verotilillä on saldoa. (Vilen 2009.)

3.8 Taloushallinnon sovellukset

Eri sähköiset taloushallinnon ohjelmistot vaativat erilaisia päivityksiä verotilin vuoksi. Osassa ohjelmistoja raportointi on ollut mahdollista vain kuukausi- tai vuosijaksoissa. Pidennettyjä ilmoitusjaksoja varten tarvitaan täsmennyksiä. Kausiveroilmoituksen automatisoinnin valmiudet varmaankin vaihtelevat myös. Heidi Gedik totesi artikkelissaan Verotili käytännössä (Tilisanomat 3 / 2009), että ohjelmistoihin tarvitaan paljon muutoksia, erityisesti harvennettua ilmoitusmenettelyä varten. Samassa artikkelissa Riikka Lehtinen Tilitoimisto Finansia Oy:stä totesi, että suurin osa taloushallinnon järjestelmistä pystyy tuottamaan tulostettavia kausiveroilmoituksia vain kalenterikuukaudelta.

Yrittäessäni selvittää, miten sovellusten päivittäminen etenee eri ohjelmistotaloissa, sain varsin kuivan vastaanoton. Lähestyin viittä Suomessa laajasti toimivaa taloushallinnon ohjelmistojen toimittajaa. Vain yksi vastasi suoraan, joskin erittäin vähäsanaisesti. Joko asian parissa olevat henkilöt olivat liian kiireisiä vastaamaan, tai muuten vain ei haluttu vastata kysymyksiin. Toki vakuutettiin, että vuodenvaihteen päivityksissä kaikki verotiliin liittyvät muutokset ovat kunnossa ja niistä tiedotetaan asiakkaille ajoissa.

Haluttomuuden vastata tilannetiedusteluihin voi tulkita kiireeksi, epävarmuudeksi edistymisestä tai vain välinpitämättömyydeksi opinnäytetyötä kohtaan. Toisaalta, jos jollakin ohjelmistotalolla olisi suuria ongelmia, he tuskin tahtoisivat sitä julkisuuteen. Sikäli järjestelmien toimittajat ovat puun ja kuoren välissä; uskottavuuden ja kilpailuaseman säilyttämiseksi päivitykset on oltava kunnossa vuoden alussa, riippumatta siitä onko se mahdollista. Ainoastaan laaja yhteinen vetoamus voisi kenties vielä lykätä verotilin käyttöönottoa, ja sitä tuskin kukaan haluaa tai pitää edes tarpeellisena. Toisaalta jo nytkin ohjelmista on tarvittavat tiedot poimittavissa, tosin käsin.

Verotililaki hyväksyttiin 3.6.2009 ja vahvistettiin 7.8.2009, joskin jo keväällä sen sisältö oli vahvasti tiedossa. Lausuntokierroksella muun muassa Elinkeinoelämän Keskusliitto sekä Keskuskauppakamari ottivat kantaa lain voimaantulon aikatauluihin, mikäli päätös menee kovin myöhään. Ohjelmistotaloille ja tilitoimistoille tahdottiin antaa riittävästi aikaa. Tämä lienee kaikkien osapuolten etu. Vaikka verohallinnossa ollaan sovelluksissa jo pitkällä, ei se auta, elleivät verovelvolliset voi tuottaa tarvittavia tietoja. Nähtäväksi jää, onko kaikki vuodenvaihteessa kunnossa. Toivottavasti haluttomuus kertoa sovellusten etenemisestä on todellakin vain merkki kiireestä, eikä seurausta ongelmista.

Haasteena lienee pidennetyt ilmoitus- ja maksuajat sekä niiden vaatimat raporttijat. Kaikki verotilin vaatimat tiedot ovat toki nytkin jo poimittavissa ohjelmista, mutta toimintojen automatisoiminen teettää varmasti töitä. Kysymyksiä on herännyt esimerkiksi lisäilmoituksen ajamisesta samalle kohdekaudelle tai vaikkapa maksulipun tulos- tumisesta yhdelle summalle verojen yhteismäärästä. Samoin verotilin täsmäytys tulee poikkeamaan eri ohjelmistoissa. Onkin syytä seurata tarkoin järjestelmän toimittajan ohjeita. (Rekola-Nieminen 2009.)

3.9 Muutosvaatimuksia kirjanpidossa

Verotili muuttaa tullessaan oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksumenettelyä. Tä- ten se vaikuttaa myös kirjanpitoon. Jos kaikki samana eräpäivänä maksettavat verot maksetaan yhtenä suorituksena, on summat kuitenkin avattava kirjanpitoon omille ve- rovelkatileilleen. Erityisesti tämä korostuu, jos koko summaa ei makseta, vaan veroti- lille jää negatiivista saldoa. Haasteena on myös pidennetyssä menettelyssä olevat pie- net yritykset. (Rekola-Nieminen 2009.)

Karkeasti vaihtoehtoja on kaksi. Joko verovelat pidetään omilla tileillään, kuten tä- hänkin asti, tai sitten ne siirretään yhdelle yhteiselle verovelkatilille. Periaatteessa ve- rovelkatilin saldo tulisi olla verotilin saldo. (Rekola-Nieminen 2009.)

3.9.1 Kirjaaminen

Kirjapitolautakunta ei ole 10.10.2009 mennessä antanut suositusta verotilitapahtumien kirjaamisesta. Asiaa on käytännön kannalta pohtinut ainakin KLT, ekonomi Leena Rekola-Nieminen. Taloushallintoliitossa yleinen kanta on, että säilytetään yleiset ve-

rovelkatilit oma-aloitteisten verojen osalta (arvonlisäverovelka, ennakonpidätysvelka, sosiaaliturvamaksuvelka jne.) kuten tähänkin asti. Lisäksi pääkirjanpitoon lisätään verotilitapahtumat-tili, jolle velkasaldot siirretään ja jolle verojen maksut kirjataan. Tällaiselle täsmäytystilille kirjataan tapahtumat sen mukaan, kuin ne kirjautuvat verotilillekin. Velka siis siirtyy omalta tililtään verotili-tilille ilmoitushetkellä ja poistuu sieltä suoritushetkellä. Kyse on edelleen lyhytaikaisesta muusta velasta. (Rekola-Nieminen 2009.)

Verotiliotteelta taas kirjattaisiin hyvityskorot ja viivästysseuraamukset, kuten ne verotilillä näkyvät. Verotiliote olisikin hyvä tulostaa kuukausittain tai ainakin vuoden lopuksi esimerkiksi tase-erittelyjen liitteeksi. (Rekola-Nieminen 2009.) Verotilille viivästysseuraamukset kuitenkin kirjautuvat aina täsmäytyspäivänä (noin kuukauden 18. päivä). Etenkin tilinpäätöshetkellä tulisi myöhästymismaksujen, viivästyskorkojen ja hyvityskorkojen osalta kirjaukset olla oikein. Verotili-palvelussa on laskuri, jolla korot voi laskea haluamaansa päivään asti. Ideaalista toki olisi, jos verottaja lisäisi palveluun mahdollisuuden saada jonkinlainen "tilinpäätösajo" verotilistä. Tällaista ei kuitenkaan tietojen mukaan ole edes suunnitteilla (Vilen 2009).

Kirjauksia on havainnollistettu esimerkkikaaviossa, joka on liitteenä 2. Malli perustuu Leena Rekola-Niemisen luento Taloushallintoliiton tilitoimistopäivässä sekä hänen artikkeliinsa Verotili ja kirjanpito, joka julkaistiin Tilisanomien numerossa 5 /2009. Kaaviossa ei näy mahdollista erääntyneiden verojen siirtämistä perintään. Perintään siirretyt verot poistetaan verotililtä, ja tällöin niille täytyy olla oma tilinsä, esimerkiksi verot perinnässä -tili. (Rekola-Nieminen 2009.)

Ennen vuoden 2010 kirjauksia kannattaa vielä tarkistaa, että ohjelma ohjaa arvonlisäverot oikein. Palvelujen yhteisökauppa on eriteltävä kausiveroilmoitukselle myös. Lisäksi kaikesta yhteisökaupasta on annettava yhteenvedoilmoitukset kuukausittain. Useimmissa järjestelmissä ominaisuudet tulevat varmaankin suoraan päivityksissä, mutta mitä enemmän räätälöity tilikartta, sen tarkempi saa olla. (Rekola-Nieminen 2009.)

Jo edellä mainitun verotilitapahtumat-tilin lisäksi tilikartassa on hyvä muistaa, että viivästys- ja hyvityskorko ovat rahoituseriä. Myöhästymismaksu, laiminlyöntimaksu ja veronkorotus ovat liiketoiminnan muita kuluja. Alarajahuojennus taas on liiketoiminnan muuta tuottoa. Edellä mainituista kannattaa vielä huomata, että viivästymises-

tä aiheutuvat maksut ovat tuloverotuksessa vähennyskelvottomia, kun taas hyvityskorko on verovapaata. (Rekola-Nieminen 2009.)

3.9.2 Pidentetyt ilmoitus- ja maksukaudet

Pienten yritysten mahdollisuus pidentettyihin ilmoitus- ja maksujaksoihin saattaa kirjaamisten kannalta houkutella tekemään kirjaukset neljännesvuosittain. Kirjanpitolain 2. luvun 4. pykälän mukaan käteistapahtumia lukuun ottamatta kirjaukset voidaan tehdä kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella (neljä viikkoa) neljän kuukauden kuluessa. Tämä saattaisi helpottaa toimintaa tilitoimistoissa. Täytyy kuitenkin muistaa, että vähintäänkin kuukausisaldot on oltava mahdollista täsmäyttää, vaikka kirjaukset tehtäisiin neljännesvuosittain. Riippuu melko pitkälti asiakkaasta, mikä kirjaamisjakso on paras. (Koponen 2009.)

Tapahtumien kirjaaminen kuukausittain jakaa työt tasaisemmin erityisesti tilitoimistoissa ja helpottaa myös tilanteen seuraamista. Lisäksi on huomattava, että jos liikevaihtoraja ylittyy, on siirryttävä lyhyempään ilmoitus- ja maksukauteen. Jos kirjaukset tehdään neljännesvuosittain, jää liikevaihtorajan seuraaminen asiakkaalle. (Koponen 2009.) Kuukausi on totuttu seuranta-aika, ja esimerkiksi sisäisen ohjaustiedon kannalta neljännesvuosi voi olla liian pitkä aika. Toisaalta pienessä yrityksessä yrittäjällä usein on varsin tarkka "näppituntuma" tilanteesta ilman tuloslaskelman tietojakin.

Pidentettyjen ilmoituskausien osalta kannattaa olla erityisen tarkka kausiveroilmoitusta tulostettaessa. Ohjelmistopäivitysten tulisi toki ratkaista mahdolliset ongelmat, mutta etenkin alkuvaiheessa on ehkä hyvä olla liiaksi luottamatta automaattisiin toimintoihin. Kerralla tulee paljon muutoksia ja osa niistä vielä vaihtoehtoisina, joten tässäkin asiassa vasta kokemus osoittaa, mitkä parhaat toimintatavat ovat. Lisähaasteen kausiveroilmoituksille tuo, jos yrityksen tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, etenkin, jos se päättyy muuna ajankohtana kuin maaliskuu-, kesä- tai syyskuun lopussa (Rekola-Nieminen 2009).

3.10 Muutoksia tilitoimistoissa

Aikataulumuutosten lisäksi verotili tuo mukanaan tilitoimistoille muitakin muutoksia. Sähköisen ilmoittamisen muutokset vaativat uusia valtuutuksia. Ylipäätään asiakkaita on tiedotettava muutoksista. Nyt onkin hyvä aika käydä asiakkaan kanssa läpi toimek-

siantosopimus. Kannattaa muistaa, että verotili tuo etenkin siirtymävaiheessa lisää työtä. Työ on voitava laskuttaa asiakkaalta. Jatkossa, jos verotilin tavoitteet toteutuvat, helpottaa verotili myös tilitoimistojen työtä ja siten pienentää myös asiakkaitten laskuja. Toisaalta jos jo aiemmin on käytetty tilitoimisto-Katsoa ja annettu sähköiset veroilmoitukset, on muutos työn määrässä melko vähäinen. (Rekola-Nieminen 2009.)

Ilmoitusaikataulujen kiristyminen jo sinällään, mutta etenkin yhdessä myöhästymissanktioiden kanssa, asettaa vaatimuksia aineiston toimittamiselle ajoissa. Alun perin on voitu sopia mihin päivään mennessä aineisto tilitoimistossa on. Toisinaan toimitusajat kuitenkin saattavat venyä, ja siitä huolimatta tilitoimisto pyrkii hoitamaan kaikki asiat ajallaan. Jatkossa kiristynyt aikataulu ei kenties mahdollista myöhässä tulleen aineiston käsittelyä ajoissa. Kun sitten ilmoitus- ja maksupäivä on sama, ja molemmat on erikseen sanktioitu, saattaa viivästyminen tulla kalliiksi. On siis kaikkien etu, että aineisto todella on ajoissa tilitoimistossa. On myös syytä korostaa *kaiken* aineiston perilläoloa, sillä oma-aloitteisesta korjaamisestakin menee myöhästymismaksu. Tärkeää on myös pystyä selvittämään ja sopimaan, onko viivästyminen tai virhe johtunut asiakkaasta vai tilitoimistosta. (Rekola-Nieminen 2009.)

Ilmoittamiseen liittyy muutoksia myös valtuutusten osalta. Jatkossa voimassa on vain niin kutsuttu vahva valtuutus. Tämä tarkoittaa, että asiakas antaa tilitoimistolle enemmän valtaa. Vastaavasti tilitoimisto kantaa yhä enemmän vastuuta. Tämän voi tulkita myös kumppanuuden vahvistamiseksi, jolla on sitouttava vaikutus asiakaskuntaan. (Rekola-Nieminen 2009.)

Verotili-palvelun käyttö edellyttää tilitoimistolta uutta **Verotili**-roolia. Roolin käyttäjä voi käyttää kaikkia verotilin toimintoja. **Kausiveroilmoittaja** voi antaa kaikki kausiveroilmoitukset. On olemassa myös **Arvonlisävero-** ja **Työnantajasuoritus**-roolit. Katso-pääkäyttäjällä on automaattisesti kaikki roolit, ja hän voi antaa edelleen valtuutuksia, joko työntekijöilleen tai ulkopuolisille tahoille. (Valtuutukset ja roolit 2009.)

Mikäli asiakkaalla on omat Katso-tunnisteet, eli hän on yrityksensä pääkäyttäjä, on hänen valtuutettava tilitoimisto hoitamaan verotiliasioita antamalla tilitoimistolle Verotili-rooli (ja muita tarvittavia rooleja). Verotili-rooli oikeuttaa käyttämään verotili-palvelua koko laajuudessa. Muiden Tyvi-palveluiden kautta ei Verotili-roolilla voi ilmoittaa. (Vilen 2009.)

Mikäli asiakkaalla ei ole Katso-tunnuksia, on hänen ne hankittava. Tilitoimiston on hyvä informoida asiakasta hyvissä ajoin ja valmistautua ohjaamaan asiakasta tunnistusten hakemisessa. Tunnuksia haetaan sähköisesti yritys.tunnistus.fi -palvelusta, jossa asiakasyrityksen nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö tunnistetaan hänen henkilökohtaisilla pankkitunnuksillaan. On muistettava, että verkkopankkitunnuksien on oltava henkilökohtaiset, yrityksen tai puolison tunnuksilla Katso-tunnisteita ei saa. Koska tunnuksia saavat vain kauppa- tai yhdistysrekisterissä nimenkirjoitusoikeudelliset henkilöt, on yritysten ja erityisesti yhdistysten syytä tarkistaa, että nimenkirjoittajat ovat kauppa- tai yhdistysrekisterissä ajan tasalla. (Rekola-Nieminen 2009.)

Kun asiakas on saanut Katso-tunnisteen, valtuuttaa hän tilitoimiston Verotili-roolilla (ja muilla tarvittavilla rooleilla.) Tilitoimiston on vielä vastaanotettava valtuutus ja tarvittaessa kohdennettava valtuutus Katso-tunnisteelle eli tietylle henkilölle. Asiakasyrityksen pääkäyttäjä voi antaa uusia valtuutuksia sekä poistaa olemassa olevia. Erityisen tärkeää on muistaa poistaa valtuutukset, jos yrityksen ja tilitoimiston tiet jostain syystä eroavat. (Rekola-Nieminen 2009.)

Taloushallintoliiton tilitoimistopäivässä nousi yleisön keskuudesta esiin, että monet, etenkin pienet yrittäjät, vierastavat verkkopalveluja ja tahtovat siirtää kaiken verkossa tapahtuvan toiminnan tilitoimistoille. Vaihtoehtoinen tapa saada tilitoimistolle valtuudet Verotili-palvelun käyttöön on hakea sähköisen asioinnin valtakirja tilitoimistolle. Tällöin tilitoimisto hakee kerralla yhdellä haulla useille asiakkailleen valtuutusta tarvitsemilleen rooleille, ja kukin asiakas hyväksyy tai hylkää valtakirjan. Tällöin asiakkaalla ei tarvitse itsellään olla Katso-tunnisteita. Hänen on kuitenkin valtakirjaa hyväksyessään tunnistauduttava joko henkilökohtaisilla pankkitunnuksillaan tai sähköisellä henkilökortilla tai käytävä verotoimistossa. Valtakirja lähetetään vahvistettavaksi asiakkaan sähköpostiin. Jos asiakkaalla ei ole sähköpostia, on käytettävä esimerkiksi tilitoimiston sähköpostia, jolloin asiakkaan on tultava käymään pankkitunnuksiensa kanssa. Ellei asiakkaalla ole pankkitunnuksia, on tilitoimiston tulostettava valtakirja asiakkaalle, jonka on mentävä valtakirjan kanssa verotoimistoon henkilötodistus mukanaan tunnistettavaksi ja antamaan valtuutus. Sähköisen asioinnin valtakirja edellyttää, että tilitoimistolla on käytössään niin kutsuttu tilitoimisto-Katso, jonka voi hakea 26.11.2009 asti. (Rekola-Nieminen 2009.)

Rekola-Nieminen katsoo sähköisen asioinnin valtakirjan olevan tilitoimistoille Katsovaltuutusta helpompi ja teettävän jatkossa vähemmän töitä. Verottaja suosittaa Katso-tunnisteita kaikille. Tosin sähköisen asioinnin valtakirjan on huomattu soveltuvan hyvin myös asianajotoimistoille ja isännöitsijätoimistoille, joten sitä on alettu arvostaa myös verohallinnossa (Rekola-Nieminen 2009).

Joko Katso-tunnisteen tai sähköinen asioinnin valtakirjan Verotili-rooli on oltava voimassa tilitoimistolla viimeistään 12. helmikuuta 2010, sillä vuoden 2010 ilmoituksia ei enää voi antaa perinteisellä tavalla. Mikäli valtuutukset eivät ole kunnossa, on ilmoitus tammikuun työnantajasuorituksista annettava paperilla. Silloin asiakasyrityksen nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön on se allekirjoitettava ja se on oltava perillä verohallinnossa viimeistään 8. helmikuuta (7. päivä on sunnuntai). Valtuutukset kannattaa siis saattaa voimaan ajoissa. (Muuttuvat verojen ilmoitus- ja maksumenetelyt... 2009.) Siirtymäaikana 30.6.2010 asti voi tilitoimisto-Katsolla antaa kausiveroilmoitukset, mutta muita Verotili-palvelun toimintoja, kuten verotiliotteen hakemista ja lukemista, sillä ei voi tehdä (Sähköisen asioinnin valtakirja... 2009).

Verotili-rooli oikeuttaa tilitoimiston käyttämään laajasti verotili-palvelua. Tällöin tilitoimisto voi seurata verotilin tapahtumia ja voi itse hakea verotiliotteet palvelusta kirjanpitoa varten. Asiakasta on kuitenkin hyvä muistuttaa, että viime kädessä hän itse on vastuussa verotilin tapahtumista. Ainakin on syytä sopia, kuuluuko tilitoimiston ilmoittaa vielä erikseen asiakkaalle mahdollisista verotilille kirjautuneista viivästysseuraamuksista. Kun ainakin alkuvaiheessa paperinen verotiliote menee asiakkaalle, on se hänen aina helppo tarkastaa. Jatkossa, jos verotiliotteen saa vain sähköisessä muodossa, on sovittava, kuka sen hakee ja tulostaa. Selkeintä voi olla, että tilitoimisto tulostaa verotiliotteen asiakkaalle. Nämäkin asiat olisi hyvä määritellä toimeksiantosopimuksessa. (Rekola-Nieminen 2009.)

4 OPASTUSTA VEROTILIIN SIIRTYMISEEN

Verotili tulee käyttöön 1.1.2010. Vaikka kyse on varsin suuresta muutoksesta, on lain valmistelu ja etenkin vahvistaminen vienyt siihen valmistautumisen aika tiukalle. Verohallinnossa varmaankin ollaan pitemmällä ja uusia ohjeita tulee koko ajan. Yrityksissä sitä vastoin kaikki ei vielä ole valmista. Kauppalehden (23.9.2009) mukaan 29 prosenttia yrityksistä ei ollut syyskuussa vielä edes aloittanut valmistautumista verotiliin. Joka toinen yritys oli vielä alkuvaiheessa. Pienet yritykset olivat heikoimmin

valmistautuneita. Haasteeksi koettiin nimenomaan tiedon puute ja järjestelmät. Vain joka kymmenes yritys arvioi olevansa valmis h-hetkellä. Tiedot perustuivat Ajantieto Oy:n vähän ennen julkaisua tekemään tutkimukseen.

Olettaa voi, että pienet yritykset ovat useimmiten ulkoistaneet taloushallintonsa ja odottavat tilitoimiston selvittävän vaadittavat asiat. odottavat ihan oikein. Ongelma muodostuukin siitä, ettei tilitoimistoille ole sen enempää tietoa tarjolla.

Tietoa on tullut varsin tiipoittain ja se on ollut varsin yleisellä tasolla. Toki lainvalmistelun ollessa kesken ei kovin yksityiskohtaisia ohjeita voi antaa. Tässä vaiheessa on mahdotonta tietää, miten kattavan ohjepaketin verohallinto loppuvuodesta lähettää asiakkailleen. Oletettavasti sillä joka tapauksessa pääsee hyvään alkuun. Toivoa sopii, että se ei ole niin massiivinen, että se pelkällä laajuudellaan säikäyttää verovelvolliset siihen perehtymästä. Lisäksi kovin laaja paketti saattaa antaa väärän kuvan muutoksen laajuudesta. Muutos on toki mittava, mutta useimpia yrityksiä koskee oikeastaan vain ilmoituksen ja maksun muutos, ja nekin muuttuvat yksinkertaisempaan suuntaan. Joka tapauksessa ohjeistuksen saamisessa on mielestäni mennyt luvattoman pitkään. Kirjanpitäjät potevat muutoskammoa ja -vastarintaa siinä kuin muutkin ihmiset. Vaikka verotilin tulo on ollut tiedossa suhteellisen pitkään, on sen todellisista käytännön vaikutuksista vielä varsin vähän tietoa.

Verohallinnon sivuilla on malli **kausiveroilmoituksesta**

(<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7208;29042>), joka löytyy myös tämän työn liitteenä (1) sekä **kausiveroilmoituksen täyttöohjeet**

(<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7224;421832>). Kausiveroilmoituksen täyttöopas on päivitetty 28.9.2009. Tässä työssä on lähteenä käytetty aiempaa versiota, joka on päivätty 3.6.2009.

Tutustumalla kausiveroilmoitukseen sekä sen täyttöohjeisiin saa jo varsin hyvän kuvan uudistuksesta. Mikäli kysyttävää jää, kannattaa käydä verohallinnon sivuilla. Sinne päivittyy jatkuvasti uutta tietoa. Ellei vastausta löydä itse, voi soittaa verohallinnon **verotili-neuvontanumeroon 020 697 056**, joka on jo avattu. Ruotsinkielistä palvelua saa numerosta 020 697 057. Palveluun soittaminen voi auttaa myös muita. Todennäköisesti kysymykset ovat melko pitkälti samoja, jolloin usein esitettyihin kysymyksiin vastattaneen myös verkkosivuilla. Tällöin voi kysymällä auttaa myös seuraavaa kysyjää.

Sekä verohallinto että eri toimijat, kuten esimerkiksi Keskuskauppakamari, Suomen Taloushallintoliitto ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry, järjestävät erilaisia koulutustilaisuuksia ympäri Suomea loka-joulukuun aikana. Niihin kannattaa osallistua mahdollisuuksien mukaan. Verohallinnon verotilihankkeen koulutusmateriaali löytyy verkosta (<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7329;1439414>). Saman materiaalin aiemmin päivättyä versiota on käytetty luentojen pohjana käymissäni koulutuksissa Lahdessa ja Kouvolassa. Pelkkä materiaalikin selvittää monia asioita ja lisää voi aina kysyä vaikkapa Verotili-neuvontapuhelimesta. Mikäli kyse on suurista summista, kannattanee asiaa kysyä useammasta lähteestä. Käyttöönottovaiheessa kaikki yksityiskohdat eivät vielä voi olla kaikkien hallussa.

5 VEROTILIN VAIKUTUKET TILIPORKKANA OY:N TOIMINTAAN JA ASIAKKAISIIN

Tiliporkkana Oy on 17.4.2009 rekisteröity tilitoimisto. Verotilin käyttöönotto vuoden 2010 alusta vaikuttaa jokaiseen ennakkoperintärekisterissä olevaan, samoin arvonnolisäverovelvolliseen. Näin muutokset koskevat siis myös Tiliporkkana Oy:tä. Kun kyseessä on tilitoimisto, ovat vaikutukset laajemmat. Asiakkaat luottavat tilitoimiston olevan selvillä verotukseen liittyvistä muutoksista.

Myönteistä on, että näinkin laaja muutos tulee yrityksen toiminnan alkuvaiheessa, jolloin asiakkaita ei vielä ole paljon. Verotilin käyttöönotto edellyttää tiedottamista asiakkaille, opastamista ja ohjeistusta käytännön asioissa. Pienellä yrityksellä voi olla paremmat mahdollisuudet keskittyä jokaiseen asiakkaaseen siinä laajuudessa kuin on tarpeen. Lisäksi uudesta toimintatavasta tulee rutiinia helpommin, kun vanhat rutiinit eivät ole vielä kovin vahvoja.

Tiliporkkana Oy:n asiakaskunnassa on muun muassa sosiaali- ja terveystalvveluja tuottavia yrityksiä, liiketoimintaa harjoittava yhdistys sekä uusi ohjelmapalveluja myyvä yritys. Kaikkiin edellä mainittuihin liittyy poikkeamia arvonnolisäveron suhteen. Yksi yrityksistä ei ole lainkaan arvonnolisäverovelvollinen, muut ovat osasta toimintaansa arvonnolisäverotuksen piirissä.

Jotta tilitoimisto voisi parhaiten palvella asiakkaitaan, täytyy sen olla selvillä tulevista muutoksista. Asiaan perehtyminen on kaiken avain. Tässä työssä on pyritty kokoamaan kaikki merkittävät vaikutukset, joita verotili tuo tullessaan. Koska kyseessä on laaja asiakokonaisuus, on teoriaosaa rajattu käsittelemään erityisesti yleisiä kaikkia

koskevia muutoksia ja erityistapauksia ainoastaan Tiliporkkanan nykyisen asiakaskunnan kannalta. Tiliporkkana Oy:n asiakkaista on kerrottu vain se, mikä on esimerkin ja toimenpiteiden selvittämisen vuoksi välttämätöntä. Tarkoitus ei ole, että tämän työn perusteella asiakasyrityksen voisi tunnistaa.

5.1 Sähköinen valtuutus

Käytännön kannalta asiakkaan näkökulmasta yksi suuri muutos on valtuutus sähköiseen ilmoittamiseen, tämä vaatii asiakkaan toimenpiteitä. Asia olisi hyvä hoitaa jo tämän vuoden puolella. Tiliporkkana Oy tulee käymään jokaisen asiakkaansa kanssa keskustelut valtuutuksista ja auttamaan asiakkaita valtuutuksen tekemisessä. Osalla asiakkaista on jo olemassa Katso-tunnisteet, osalla ei vielä. Heidän kanssaan käydään läpi vaadittavat toimenpiteet.

Tiliporkkana Oy on uusi yritys, joten vaikka sillä on voimassa oleva pääkäyttäjäominaisuudella varustettu Katso-tunniste, se ei täytä niin kutsutun tilitoimisto-Katson (jatkossa asianhoitaja-status) vaatimuksia. (Tilitoimistostatuksen hakeminen 2007, Asianhoitajastatuksen hakeminen 2009). Täten se ei voi saada asianhoitajastatusta ja hakea asiakkaan puolesta sähköistä asioinnin valtakirjaa. (Sähköisen asioinnin valtakirja... 2009). Niidenkin asiakkaiden, joilla ei vielä ole Katso-tunnisteita, on ne siis haettava ja annettava sitten Katso-palvelussa Tiliporkkana Oy:lle Verotili-rooli. Tämä poistaa valinnan vaihtoehdon niin tilitoimistolta kuin asiakkaaltakin, ja siksi ehkä helpottaa tilannetta. Tämä myös takaa sen, että asiakkaalla säilyy pääkäyttäjäominaisuus ja vain hän voi hallinnoida Katso-palvelun ominaisuuksia. Luultavaa on, että osa asiakkaista ei näin tahtoisi toimia, vaan tahtoisi siirtää kaikki velvollisuudet tilitoimistolle. Nyt onneksi se ei ole mahdollista.

Asianmukainen rooli Katso-palvelussa on ensisijainen toimintamalli, jota myös verohallinto ainakin toistaiseksi suosittaa. Roolivaltuutuksen hakeminen sähköisen asioinnin valtakirjalla olisi otettava käyttöön vain siinä tapauksessa, että asiakas ei suostu ottamaan Katso-tunnuksia. Tiliporkkana Oy:ssä uskotaan, että myös asiakkaat, joilla ei vielä Katso-tunnuksia ole, suostuvat sen ottamaan. Kun asiakkaita vielä toistaiseksi on vähän, voi heihin käyttää tarvittaessa siirtymävaiheessa enemmän aikaa. Todennäköisesti jatkossakin asiakkaita tulee yksi kerrallaan, joten Katso-tunnusten haku helppo tehdä. Suurissa tilitoimistoissa tilanne on toinen. Tilitoimisto-Katsolla voi valtuu-

tuksia hakea suurelle joukolle olemassa olevia asiakkaita yhdellä kertaa, joten se nopeuttaa käsittelyä asiakaskohtaisesti huomattavasti.

5.2 Aineiston toimittaminen

Kaikki Tiliporkkana Oy:n asiakkaat toimittavat materiaalin kerran kuukaudessa. Yhteistyö on sujunut hyvin, eikä keneltäkään asiakkaalta ole vielä tarvinnut karhuta tositteita tai tietoja. Ei voi tietenkään tuudittautua siihen, että näin aina jatkuu, eikä tietysti tulevista asiakkaista ole tietoa.

On tärkeää sopia asiakkaiden kanssa takarajoista: mihin päivään mennessä, on mikin paperi oltava toimistolla. Tärkeää tämä on erityisesti arvonlisäverovelvollisten kohdalla. Kun pelkkä ilmoitusten myöhästyminen aiheuttaa sanktioita, on myöhästymisen syyllä merkitystä. Työnantajasuoritusten osalta ongelmaa ei ainakaan toistaiseksi ole, sillä tällä hetkellä kaikkien asiakasyritysten palkat lasketaan Tiliporkkana Oy:ssä, joten tiedot ovat automaattisesti käytettävissä.

Samalla kun tarkistetaan valtuutukset ja keskustellaan muista verotilin tuomista muutoksista, kerrataan vielä tositteiden jättämisen aikataulut sekä muut asiakkaan velvoitteet, jotta tilitoimisto voi hoitaa tehtävänsä. Asiakastapaamiset aloitetaan Tiliporkkana Oy:ssä viikolla 45.

5.3 Arvonlisäverotuksen ulkopuolinen liikevaihto

Uutena asiana kausiveroilmoituksessa tulee arvonlisäveron ulkopuolisen liikevaihdon ilmoittaminen arvonlisäverovelvolliselta, joka pääasiassa myy verottomia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Tämä tarkoittaa, että jatkossa on laskutus käytettävä myyntisaamistilin kautta, jotta kuukauden liikevaihto saadaan selville. Aiemmin on asiakkaan kohdalla käytetty myynnin osalta maksuperusteista kirjaamista kesken tilikauden. Näin on vähennetty työtä ja sitä kautta viennettä ja kustannuksia. Nyt täytyy siirtyä suoriteperusteisiin kirjauksiin myös kesken tilikauden. Tämä on myös perusteltava asiakkaalle. Asiakas viime kädessä päättää, miten tahtoo jatkettavan.

Sama käytäntö koskee myös uutta asiakasta, jonka liikevaihdosta osa muodostuu esiintymispalkkioista ja esiintyvien taiteilijoiden välittämisestä. Heille suositellaan joka tapauksessa suoriteperusteista kirjaamista myös kesken tilikauden.

Tilisanomien numerossa 5 / 2009 Suomen Yrittäjien veroasiantuntija Satu Grekin otti esille vaihtoehdon, että kuukauden viimeisen päivän asemesta laskutettaisiinkin ensimmäisenä päivänä. Tämä siirtäisi arvonlisäveron suorittamista kuukaudella. Samalla Grekin varoitti näin toimimisen riskeistä. Kun tilinpäätöshetkellä arvonlisäverotus täytyy saattaa suoriteperusteiseksi, tulee helmikuussa maksettavaksi kahden kuukauden arvonlisäverosuoritukset. Tiliporkkana Oy:n asiakkaiden kannalta tällä ei ole juuriakaan merkitystä, sillä viimeinen päivä laskuttavat ovat joko kokonaan arvonlisäveron ulkopuolella tai ovat vain vähästä osasta toimintaansa arvonlisäverovelvollisia.

5.4 Tilikartat

Tiliporkkana Oy aikoo ainakin aluksi noudattaa Rekola-Niemisen kirjausohjetta. Tämä tarkoittaa, että asiakkaiden tilikarttoihin on liitettävä verotilitapahtumat-tili. Mahdollista perintään siirtoa varten on oltava myös verot perinnässä -tili, sillä perintään siirretyt verot poistuvat verotililtä. Täytyy myös tarkistaa, että käytössä olevat korkoja viivästysseuraamustilit vastaavat verotiliä. Lisäksi täytyy tarkistaa arvonlisäverotoman myynnin tilit, jotta ne automaattisesti kirjautuvat kausiveroilmoitukselle. Olettavasti nämä ominaisuudet tulevat ohjelmistoihin päivitysten mukana. Toistaiseksi ei ole tullut muuta tietoa, kuin että verotilin vaatimat päivitykset tulevat vuodenvaihteen päivityksessä. Siihen täytyy luottaa, koska muutakaan vaihtoehtoa ei ole.

5.5 Verotiliote

Asiakkaan kanssa on sovittava, kenen vastuulla on verotiliotteen seuraaminen. Tiliporkkana Oy:n nykyiset asiakkaat ovat varsin tunnollisesti hoitaneet veronsa, eikä ole mitään syytä olettaa, että siinä tapahtuisi muutos. Periaatteessa jos verotilin saldo on aina täsmäytyspäivänä nolla, ei siinä ole paljon seuraamista. Mahdollisista poikkeamista on kuitenkin sovittava. Luontevaa olisi, että tilitoimisto vielä muistuttaa asiakasta, jos verotilillä on suorittamatta olevia velvoitteita. Asiakasta kannattaa silti kehottaa myös itse seuraamaan verotilin tapahtumia, sillä lopulta hän on vastuussa verojen maksamisesta.

5.6 Palautusraja

Verotiliin liittyy myös palautusrajan asettaminen. Alle 5 (tai 20) euron ylijäämiä ei palauteta, vaan ne jäävät verotilille "kasvamaan korkoa". Itse suoritettuja maksuja ei pa-

lauteta, mutta esimerkiksi negatiivisen arvonlisäveron verottaja palauttaa asiakkaan pankkitilille automaattisesti, ellei palautusrajaa ole määrätty. Tiliporkkana Oy aikoo kehottaa asiakkaitaan määräämään palautusrajan verotilille. Palautusrajan suuruudesta keskustellaan asiakkaan kanssa. Palautusraja asetetaan Verotili-palvelussa.

5.7 Alarajahuojennus

Yhden asiakkaan kohdalla tulee mahdollisesti haettavaksi palautusta alarajahuojennuksen perusteella. Siirtymävaiheessa vuoden 2009 alarajahuojennus on haettava entiseen tapaan (Vilen 2009). Jatkossa alarajahuojennuksen saa suoraan hyväksien ilmoittamalla sen kausiveroilmoituksella tilikauden viimeiseltä ilmoituskaudelta.

5.8 Pidennetty ilmoitus- ja maksuaika

Yksi Tiliporkkana Oy:n asiakkaista täyttää pidennetyn ilmoitus- ja maksuajan ehdot. Tilitoimisto kuitenkin suosittaa asiakkaalle, että se säilyisi kuukausimenettelyssä. Tähän suositukseen on kaksikin syytä. Ensinnäkään vielä ei ole lainkaan kokemusta pidennetystä menettelystä, esimerkiksi miten hyvin taloushallinnon ohjelmisto pystyy siihen vastaamaan. Kun erityistä tarvetta muuttaa käytäntöä ei ole, ei siihen ole syytä mennä vain siksi, että se on mahdollista. Toiseksi näyttää mahdolliselta, että liikevaihdon yläraja rikkoutuu ensi tilikaudella. Joten palaaminen takaisin kuukausimenettelyyn saattaisi kuitenkin tulla vastaan loppuvuodesta. Ohjeena asiakkaalle siis on, että kun kirje verohallinnolta saapuu, palauttaa sen ja ilmoittaa siten jäävänsä kuukausimenettelyn pariin. Lisäksi on hyvä muistaa, että mikäli ehdot täyttyvät, voi pidennettyyn menettelyyn hakea aina vuosittain syyskuun loppuun mennessä (2010 alkaen). Valinta tosin sitoo aina kolme vuotta, elleivät edellytykset lakkaa olemasta.

5.9 Yhteisökauppa

Tiliporkkana Oy:n asiakkaat toimivat vain kotimaan markkinoilla. Yksi asiakkaista tosin tekee joitakin hankintoja yhteisön alueelta. Onneksi yhteenvetoilmoituksia ei tarvitse tehdä ostoista, ja tavarahankintojen osalta kaikki jatkuu kuten ennenkin.

5.10 Vaikutukset yritysten kassavirtoihin

Sosiaali- ja terveysalan palveluita tarjoavat Tiliporkkana Oy:n asiakkaat laskuttavat omia asiakkaitaan kuukausittain aina kuukauden viimeisenä tai ensimmäisinä päivinä. Kahden viikon maksuajalla tämä tarkoittaa, että valtaosa yritysten kassaanmaksuista tulee 10. - 20. päivä. Palkanmaksu muodostaa valtaosan yritysten kustannuksista ja si-joittuu kuukauden alkupäiviin tai puoleen väliin. Näin palkanmaksuun ja ennakonpi-dätyksiin ja sosiaaliturvamaksuihin on täytynyt tähänkin asti varautua. Koska toiminta on valtaosalla asiakkaista kokonaan tai osittain arvonlisäverotuksen ulkopuolella, ovat kausiveroilmoituksella ilmoitettavat ja kuukauden 12. päivä maksettavat velvoitteet lähinnä ennakonpidätyksiä ja työnantajan sosiaaliturvamaksuja. Niiden osalta maksu-päivä siirtyy kahdella päivällä eteenpäin, joten vaikutukset yritysten kassavirtoihin ovat olemattomat tai pikemmin parempaan suuntaan.

Eräällä asiakkaista toiminta on varsin kausiluonteista, jolloin muutaman päivän poik-keama suuntaan tai toiseen ei vaikuta. Sen sijaan merkitystä saattaa olla negatiivisen arvonlisäveron palautuksella. Toistaiseksi heillä on voinut useita kuukausia vyöryä negatiivista arvonlisäveroa, kunnes myyntipiikki on taas korjannut tilanteen. Tältä osin täytyy pohtia myös palautusrajan asettamista.

Yksi asiakkaista on varsin uusi yritys, joten toiminta eivätkä kassavirrat ole vielä va-kiintuneet. Heidän kohdallaan ei voi oikeastaan edes puhua muutoksesta, sillä he tule-vat verotilin piiriin vain muutaman kuukauden toiminnan jälkeen.

Tiliporkkana Oy:n itsensä kannalta ei eräpäivien siirrolla ole juurikaan vaikutusta. Vähäisten kiinteiden ja satunnaisten muuttuvien kustannusten lisäksi kustannuksia muodostuu oikeastaan vain palkoista. Kun yrittäjien lisäksi muuta henkilöstöä ei ole, on palkanmaksupäivä (ja -summa) se keino, jolla tarvittaessa haetaan joustoa.

5.11 Vakuutukset

Tiliporkkana Oy:llä on asianmukainen toiminnan vastuuvakuutus olemassa. Myöhäs-tymissanktioiden vuoksi olisi hyvä käydä läpi vakuutuksen ehdot. On ehkä perusteltua ottaa myös vapaaehtoisia henkilö- ja toimintavakuutuksia. Jos esimerkiksi yrittäjien sairastumisen vuoksi ilmoitukset jäävät tekemättä ja suoritukset maksamatta, korvaa-ko vakuutus sanktiot? Toisaalta Tiliporkkana Oy:ssä on kaksi osakasta, joiden yhtäai-

kainen työkyvyttömyys ei tunnu kovin suurelta riskiltä. Joka tapauksessa toiminnan toivottavasti myös laajentuessa, olisi vakuutukset ja vakuutustarve hyvä käydä läpi vuosittain.

6 YHTEENVETO

Verotili on verohallinnon järjestelmä, jossa sekä verottaja että verovelvollinen voivat seurata lähes reaaliaikaisesti keskinäistä ilmoitus- ja maksuliikennettä. Yrityksen Y-tunnus kausiveroilmoituksessa ja verotiliviitenumero maksussa ohjaavat tiedot järjestelmässä automaattisesti oikealle verovelvolliskohtaiselle verotilille. Ensimmäisessä vaiheessa verotilimenettelyyn siirtyvät vain oma-aloitteiset verot. Myöhemmissä vaiheissa verotilille siirtyvät kaikki verot ja veronluonteiset maksut.

Kaikki oma-aloitteiset verot ilmoitetaan yhdellä kausiveroilmoituksella ja maksetaan yhdelle tilille yhtenä eräpäivänä yhdellä viitenumera. Kausiveroilmoitus vaatii allekirjoituksen tai vahvan tunnustautumisen. Eri verolajien velvoitteet lasketaan yhteen ja näin esimerkiksi negatiivisen arvonlisäveron voi suoraan vähentää työnantajasuorituksista.

Kausiveroilmoitus annetaan kuukausittain, joka kuukauden 12. päivä, joka on myös verojen maksun eräpäivä. Mikäli yrityksen liikevaihto jää alle 50 000 euron on sillä mahdollisuus hakeutua pidennettyyn menettelyyn ja ilmoittaa ja maksaa verot neljännesvuosittain. Alle 25 000 euron liikevaihdolla on mahdollisuus tilittää arvonlisävero neljännesvuosittain tai kerran vuodessa, jolloin eräpäivä on 28.2. Muut verolajit on ilmoitettava ja maksettava neljännesvuosittain tai kuukausittain.

Kausiveroilmoituksen myöhästymisestä seuraa myöhästymismaksu, joka on 20 prosenttia vuotuista korkoa, kuitenkin vähintään 5 euroa ja enintään 15 000 euroa tai veron määrä verolajikohtaisesti. Maksun myöhästymisestä seuraa viivästyskorkoa, joka on korkolain 12. § mukainen viitekorko +7 prosenttiyksikköä. Palautettavalle verolle tai verotilin positiiviselle saldolle maksetaan hyvityskorkoa, joka on viitekorko -2 prosenttiyksikköä, kuitenkin aina vähintään 0,5 prosenttia.

Tiliporkkana Oy:lle ja sen asiakkaille verotiliin siirtyminen aiheuttaa joitakin toimenpiteitä lähinnä Verotili-valtuutuksen osalta. Ohjelmistotoimittaja huolehtinee järjestelmän toimivuudesta. Jotkin rutiinit tulevat helpottumaan.

7 POHDINTOJA

Verotili on eittämättä hyvä uudistus. Erityisesti maksuliikenteen väheneminen ja se, että kaikki verolajit voi maksaa samalle tilille samalla viitteellä, vähentää työtä ja varmasti myös virheitä, etenkin kun ennakkoerot vielä toisessa tai kolmannessa vaiheessa saadaan mukaan. Nähtäväksi jää miten 250 000 yrityksen maksaessa kuukausittain, saati neljännesvuosittain, vain yhden maksun entisten kahden tai kolmen tai vielä useamman asemesta vaikuttaa pankkien palvelumaksujen hinnoitteluun.

Kaiken kaikkiaan verotili aidosti vähentänee työtä sekä verohallinnossa että verovelvollisten keskuudessa, ainakin kun siirtymävaihe on ohitettu ja kun uuteen käytäntöön on totuttu. Kun siirtyminen eri verolajien osalta tehdään kuitenkin vaiheittain, työllistävät muutokset vielä pitkään. Verohallinnon valmius kai on kaikkein pisimmällä, myös jatkoa ajatellen. Ohjelmistoyritykset tehnevät minkä voivat. Verovelvolliset sopeutuvat, kuten aina.

Hieman outoa mielestäni kuitenkin on, että lähes kymmenen vuotta valmistellun muutoksen toteuttaminen on vielä tässä vaiheessa (20.10.2009) kesken. Kuten myös se, että jatkoaikataulua ja -toimenpiteitä aletaan suunnitella vasta loppuvuodesta 2010. Verohallinnon järjestelmät ovat koeajossa. Verotili-palvelun demo avataan marraskuussa, toivottavasti. Lisätietoa kaikesta mahdollisesta luvataan "loppuvuodesta". Itseäni alkaa aina epäilyttää, kun kaikki väittävät kaiken olevan kunnossa. Olisiko verotili-hanke kaatunut, jos sen voimaantuloa olisi lykätty vielä vuodella? Eduskunta hyväksyi lain kesäkuun 2009 alussa, joten teoriassa aikaa valmistautua on ollut noin puoli vuotta, vähän yli, jos otetaan huomioon, että verotilin ensimmäinen eräpäivä on 12.2.2010. Kenties vuoden lykkäys olisi ollut liikaa. Ymmärrän myös, että näin laajan uudistuksen käyttöönotto kesken verovuoden on varmaankin mahdotonta.

7.1 Harvennettu menettely

Pidennetyt ilmoitus- ja maksuajat ovat varmasti myös hyvä uudistus. Jos liikevaihto on alle 50 000 euroa, saati sitten alle 25 000 euroa, eivät ennakonpidätykset tai sosiaaliturvamaksut voi olla kovin suuria, kuten ei tilitettävä arvonlisäverokaan. Tällöin pidennetyistä jaksoista johtuva kertaerän kasvu ei varmaankaan aiheuta suuria ongelmia yritysten kassavirtoihin. Pikemminkin päinvastoin, työnantajasuorituksille saa nyt parhaimmillaan neljä kuukautta maksuaikaa. Olen silti kuullut epäilyksiä, näinköhän

nuo rahat pysyvät kassassa odottamassa eräpäivää. Arvonlisäveron osalta tilanne on ehkä selkeämpi, 25 000 euroa on varsin lähellä alarajahuojennuksen rajaa 22 500 euroa. Tällöin alarajahuojennuksen saa hyväkseen saman tien. Tämä on ehdottomasti parannus.

Pidennetyissä jaksoissa ihmetyttää kuitenkin valinnan sitovuus kolmeksi vuodeksi. Tämä sitoo vain verovelvollista. Verohallinto voi palauttaa yrityksen kuukausimenettelyyn vaikkapa laiminlyöntien perusteella, mikä tietysti sinällään on ihan perusteltua. Outoa sen sijaan on, että liikevaihtorajan ylittyttyä kesken verovuoden on siitä välittömästi ilmoitettava verohallintoon ja siirryttävä lyhyempään ilmoitus- ja maksujakssoon. Jos kolmen vuoden sitovuudella oli tarkoitus luoda pysyvyyttä ja jatkuvuutta, luulisi sen toimivan toisinkin päin. En ole edes uskaltanut ajatella, mitä vaatimuksia vaikkapa ohjelmistoille asettaa ilmoitusjakson vaihtaminen kesken tilikauden. Nämä ongelmat tietysti koskevat vain tapauksia, jotka ovat lähellä rajoja.

Itse olisin pitänyt selkeänä ratkaisuna pidennettyyn menettelyyn siirtymiseksi esimerkiksi edellistä vahvistettua tilinpäätöstä. Vaikka vuoden ajan yritys olisikin liikevaihtoonsa nähden liian harvassa ilmoitusjaksossa, se tuskin kaataisi järjestelmää. Yrityksillä kuitenkin on usein pyrkimys kasvaa, ja siksi todennäköisesti muutaman vuoden kuluessa raja olisi ylitetty pysyvästi. Pidennetty maksumenettely antaisi kasvavalle yritykselle myös hieman käyttöpääomaa kasvun tukemiseksi ja tulevien verotulojen mahdollistamiseksi. Todennäköistä myös olisi, että jos yrityksen liikevaihto vaihtelisi useina vuosina rajan molemmin puolin, siirtyisi se suosiolla kuukausimenettelyyn.

7.2 Sanktiot

Hyvää on sanktioiden läpinäkyvyys. Olen silti edelleen sitä mieltä, että myöhästymismaksu ilmoituksen viivästymisestä on kohtuuton. Ymmärrän toki, että tietojen täytyy jatkokäsittelyä varten olla käytettävissä ajoissa. Niiden myöhempi oikaisu tuottaa turhaa työtä, jota nimenomaan yritetään verotilin myötä vähentää. Erityisen kohtuuttomalta 20 prosenttia vuotuista korkoa tuntuu nykyisen alhaisen korkokannan aikana. Tuskin koskaan enää palataan 90-luvun korkolukuihin, mutta tuntuu silti oudolta, että myöhästymismaksun osalta lakiin on kirjattu kiinteä korko. Toisaalta korkokannan noustessa, kokonaissanktion määrä suhteessa laskee.

Kiinnostavaa olisi myös joskus myöhemmin, kun verotili on ollut käytössä jonkin aikaa, seurata onko ilmoitusten jättäminen oikea-aikaistunut eli myöhästymisten määrä vähentynyt ja erityisesti, ovatko myöhästymisajat lyhentyneet. Samoin olisi hauska saada tietää myöhästymismaksujen todellinen vuosikorko keskimäärin. Oletan, että enin osa myöhässä olevista ilmoituksista koskee pieniä summia, ja ne ovat vain vähän myöhässä, tai ovat lisäilmoituksia. Tässä voin olla pahasti väärässäkin. Tällöin maksettavaksi tulee minimimaksu 5 euroa. Jos ajatellaan, että summa, jolle myöhästymismaksu määrätään, on esimerkiksi 500 euroa ja aika on viikko, tulee siitä vuotuista korkoa jo yli 50 prosenttia. Kaksi päivää myöhässä antaa vuotuista korkoa 180 prosenttia. Toisaalta jo kolmessa viikossa 5 euroa on saavutettu. Kun myöhästymismaksu tulee kahdelta tai useammalta verolajilta, alkaa se olla kohtuuton.

7.3 Saatavissa olevan tiedon oikeellisuus

Verohallinnossa on varmasti valmistauduttu parhaalla mahdollisella tavalla. Epävarmempaa lienee, ehtivätkö kaikki sidosryhmät mukaan. Tuntuu, että ohjeistusta päivitetään sitä mukaa, kun joku ymmärtää ihmetellä. En tiedä, paljonko suorittavan tason henkilöitä eri puolilta on ollut mukana valmistelemassa verotiliä. Joka tapauksessa tuntuu, että kovin harva asia on pohdittu loppuun asti verovelvollisen tai hänen edustajansa kannalta.

Esimerkiksi verohallinnon koulutuksissa tilitoimistoille kerrottiin, että Palkka.fi -palvelun kautta ei voi ilmoittaa arvonlisäveroja. Palkka.fi -sivuilla kuitenkin edelleen (20.10.2009) luki, että voi antaa alv-ilmoituksen. Soitin Palkka.fi -palvelunumeroon varmistaakseni, että vuoden vaihteen jälkeen alv-ilmoitusta ei enää voi jättää. Sieltä kerrottiin, etteivät he tiedä *vielä*. Heillä ei vielä ole ollut verohallinnon järjestämää verotilikoulutusta.

Toinen esimerkki olkoon verotililtä palautettavan ylijäämän alaraja. Alkuperäisessä Hallituksen esityksessä pienimmäksi palautettavaksi summaksi esitettiin 20 euroa, onhan tavoitteena rahaliikenteen vähentäminen. Kuitenkin Verotili-palvelunumerossa vähimmäispalautusmääräksi vahvistettiin 5 euroa. Tarkistaessani asian vielä Kaakkois-Suomen verovirastosta sain palautusrajaksi jälleen 20 euroa. Veronkantolaissa puhutaan 5 eurosta pienimpänä palautusmääränä. Alarajahuojennuksena palautetaan 5 euroa. Kun verotililtä kuitenkin palautetaan ylijäämää, ei sen lajilla ole merkitystä, vaan kyse on summasta.

Tuskin millekään yritykselle on minkäänlaista merkitystä sillä, onko verotilillä korkoa kasvamassa 4 vai 19 euroa. Mielestäni kuitenkin merkitystä on sillä, että eri tahot antavat ristiriitaisia tietoja. Samaisesta Verotili-palvelunumerosta kerrottiin, että jos aikoo saada negatiivisen arvonlisäveron hyväkseen esimerkiksi työnantajasuorituksia varten kuukautta ennen eräpäivää (eli jo kohdekuuta seuraavan kuukauden 12. päivä), se vaatii palautusrajan asettamista. En osannut tätä väitettä ensin edes ihmetellä, mutta sitten varmistin asian kuitenkin Kaakkois-Suomen verovirastosta. Ei tarvitse olla palautusrajaa. Miksi tarvitsisikaan, kun arvonlisäveron voi suoraan vähentää muista suoritettavista maksuista. Tässä on tietysti riski, jos vähennettävää arvonlisäveroa ei kokonaisuudessaan hyväksytä.

Kolmas epävarma asia on palautusrajan asettaminen. Verotili-neuvonta ei tiennyt, miten se asetetaan, Kaakkois-Suomen verovirasto tiesi seuraavana päivänä, että Verotili-palvelussa tai kirjeitse. Tämä ei välttämättä ole kiireellisin asia, ja aivan varmasti se tulee Verotili-palveluun, mutta tietämättömyys on jälleen osoitus keskeneräisyydestä.

7.4 Kassavaikutukset

Alun perin kuultuani verotilin yhtenäistävän eräpäivät olin ensin varsin huolissani yritysten kassavirroista. Aiemmin yritysten ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut maksettiin kuukauden 10. päivä ja arvonlisäverot 15. päivä. Lisäksi ennakkoverot erääntyvät kuukauden 23. päivä ja eläkemaksut 20. (22.) päivä. Kun palkanmaksu ja esimerkiksi vuokrat usein sijoittuvat kuukauden vaihteeseen, olivat nämä tapahtumat siroteltuina pitkin kuukautta.

Yrityksen kassaanmaksut vaihtelevat paljonkin toimialasta riippuen. Karkeasti voisi kai ajatella, että tulovirrat ovat melko tasaisia vaikkapa päivittäistavarakaupassa tai parturissa. Teollisuus laskuttanee viikoittain ja jotkut palvelualat kuukausittain. Suurimpia ongelmia verotili tuoneekin tasaisen kassavirran yrityksille. Viikoittain laskuttavillakin tulovirta on melko tasainen kun kuukaudet eivät ole tasaviikkoisia. Tällöin maksujen keskittyminen saattaa houkuttaa muuttamaan laskutusajankohtaa tai lyhentämään maksuaikoja. Toinen vaihtoehto on muuttaa palkanmaksuaikaa. Tokmanni jo lykkäsikin kahdella viikolla palkanmaksuaan. Korostan, että missään ei ole annettu ymmärtää, eikä mikään ei puhu sen puolesta, että syy olisi verotilin.

Kerran kuukaudessa laskuttavat ovat todennäköisesti laskuttaneet viimeinen tai ensimmäinen päivä. Kahden viikon maksuajalla suoritukset eivät ole ehtineet ennakonpidätyksiin, eikä arvonlisäverostakaan ole voinut olla varmuutta (poikkeuksena apteekkien KELA-korvaukset). Täten muutaman päivän aikaistaminen tai myöhentäminen ei juuri vaikuta. Jos vielä kuukaudet poikkeavat paljon toisistaan, on kassassa oltava rahaa joka tapauksessa.

Joka tapauksessa 12. päivästä eteenpäin on huomattava määrä rahaa kiinni verohallinnossa. Veronsaajille rahat tilitetään 28. päivä, arvonlisäveropalautukset maksetaan takaisin viivytyksettä, arviolta 22. päivän tienoilla. Tällöin on mahdollista, että negatiiviset arvonlisäverot eivät ehdi esimerkiksi eläkemaksuihin. Yksi keino ohjata kassavirtoja on vaikkapa palkanmaksupäivän siirtäminen viimeisestä päivästä kuukauden ensimmäiseksi. Näin työnantajasuorituksille saa kuukauden lisää maksuaikaa. Siirtymävaiheessa tehty muutos korjaisi kassavirran kerralla, eikä olisi kohtuuton työntekijöitä kohtaan. Tämä ei tietysti auta, jos palkat jo nyt maksetaan alkukuusta.

Todennäköisesti alkuvaiheessa yritykset eivät kuitenkaan ryhdy mihinkään erityisiin toimenpiteisiin kassavirtojensa suhteen. Aika näyttää, onko muutoksille tarvetta. Joka tapauksessa negatiivisen arvonlisäveron palautus palauttaa rahoja yritykseen ja siten vahvistaa kassaa. Vientiryityksillä palautukset tosin voivat siirtyä nykyistä myöhemmäksi. Huolestuttavin skenaario lienee, että yritykset aikaistavat laskutustaan ja lyhentävät maksuaikojaan. Tällaisen muutoksen kassavaikutukset valuvat toimitusketjussa alaspäin ja iskevät pahiten ketjun viimeisiin, usein pieniin yrityksiin. Toisaalta jos tällaisia muutoksia tulee, niillä ei välttämättä ole mitään tekemistä verotilin kanssa, vaan ne voivat olla normaalia kassanhallintaa.

Kassavaikutuksista on vielä muistettava pienet alle 50 000 euron liikevaihdon yritykset, jotka saavat runsaasti lisää maksuaikaa veroilleen, jos ovat siirtyneet pidennettyyn menettelyyn. Kassanhallintaan on silti keskityttävä pienissäkin yrityksissä, koska silloin kerralla suoritettavat maksut ovat suurempia. Huolimatta pidennetystä menettelystä yritys voi toki maksaa verot aiemminkin, ne jäävät sitten verotilille kasvamaan korkoa. Tällä hetkellä 0,5 prosenttia saattaa olla jopa kilpailukykyinen korko.

Verotiliuudistuksen myöhemmissä vaiheissa yhteiseen eräpäivään siirtyvät myös ennakoverot. Tämä keskittää maksuja vielä hieman lisää. Onneksi ei ole kuulunut mitään eläkemaksujen eräpäivän siirtämisestä.

7.5 Verotiliotejakso

Pidän hivenen outona verotiliotejaksoa, joka käytännössä on noin 18.–17. päivä kuukautta. Kun tässä maassa kaikki asiat käsitellään kuukausitasolla, tuntuu ihmeelliseltä, että verotiliote kertoo tapahtumat muulta ajanjaksolta. Kausiveroilmoitus annetaan kuukaudelta tai kolmelta. Myyntiä ja kustannuksia seurataan kuukausitasolla. Kirjanpidon jaksotukset tehdään kuukausittain tai ainakin tilinpäätöshetkellä. Verotilin täsmäyttäminen kirjanpitoon olisi paljon helpompaa, jos sen voisi tehdä kuukauden viimeinen päivä. Onnistuuhan tämä toki näinkin, mutta kun kaikessa on totuttu siihen, että tapahtumia seurataan kuukausitasolla, tuntuu oudolta, että tässä on toisin.

7.6 Lopuksi

Verotiliin perehtyminen on ollut antoisaa. Tunnen voivani varsin luottavaisin mielin odottaa vuodenvaihdetta. Hankaluudeksi muodostui tiedon saatavuus tai pikemmin tiedonsaamisen viivästyminen loppuvuoteen. Vaikka kaikki tarvittava tieto todennäköisesti onkin käytettävissä riittävän ajoissa verotilin käyttöönoton kannalta, tulee se osittain liian myöhään tämän opinnäytetyön osalta. Piti siis tehdä ratkaisu valmistumisen ja kattavan opinnäytetyön välillä. Tietoa tulee koko ajan lisää, ja jos jään aina odottamaan seuraavaa pakettia, ei tämä työ valmistu koskaan.

Samoista syistä jää työn viimeistelylle kovin vähän aikaa. Olen suhteellisen kriittinen sen suhteen, mitä päästän käsistäni ja joudunkin toteamaan, että olisin pystynyt parempaan. Harmittaa myös, että kaikista yksityiskohdista ei löytynyt täsmällistä tietoa. Toisaalta ristiriitaisuudet ovat pikkuasioissa, jotka täsmentyvät ajan kuluessa. Niillä ei ole varsinaisesti vaikutusta itse verotilin käyttöönottoon, eivätkä ne vaikuta verovelvollisen toimiin. Vähäisestä epävarmuudesta huolimatta tämä työn antanee suhteellisen kattavan ja paikkansapitävän tiedon toimista, joihin pienen tilitoimiston on ryhdyttävä verotilin johdosta.

Olen usein muutoksia vastaan. Miksi korjata jotain, joka ei ole rikki? Toisaalta huono veruke muuttumattomuudelle on, että näin on aina ennenkin tehty. Verotili on tarpeellinen uudistus ja tämän työn edetessä minusta on tullut sen vankkumaton kannattaja. Jäänkin odottamaan verotilin käyttöönottoa ja sen tulevia vaiheita.

LÄHTEET

- Asianhoitajastatuksen hakeminen. Verohallinnon tiedote 28.8.2009. Saatavissa: http://www.vero.fi/?article=8362&domain=VERO_MAIN&path=5,733,699,798&language=FIN [viitattu 26.10.2009].
- Gedik, H. Verotili käytännössä. Tilisanomat 3 / 2009, s. 26 - 29.
- Grekin, S. Verotili - mitä merkitsee yrityksille? Tilisanomat 5 / 2009, s. 52 - 53.
- HARE. Valtioneuvoston hankerekisteri. Saatavissa: http://www.hare.vn.fi/mAsiakirjojenSelailu.asp?h_iID=12943&tVNo=4&sTyp=Selaus [viitattu 4.8.2009].
- Ilmoitin.fi. Verohallinto. 2009. Saatavissa: <https://www.ilmoitin.fi/webtamo/> [viitattu 20.10.2009].
- Javanainen-Lehto, P. Verotili ja siihen liittyvät ilmoittamisen muutokset, 28.5.2009, Verohallinnon ohjelmistotalo - tapaaminen. Saatavissa: <http://www.vero.fi/download.asp?id=7218;625924> [viitattu 17.8.2009].
- Järventaus, J. & Romppainen L. Lausunto VM051:00/2007. Suomen Yrittäjät ry. Saatavissa: <http://www3.yrittajat.fi/sy/bulletin.nsf/b9bba93dc826842e00256a6b00336cc5/1a82470422d74cd1c22574590039cc31!OpenDocument> [viitattu 20.11.2008].
- KHT-Yhdistys. Lausunto VM051:00/2007. KHT-YHDISTYS - FÖRENING CGR RY. Saatavissa: <http://www.kht.fi/yhdistys/ajankohtaista/uutinen.html?newsid=514> [viitattu 20.11.2008].
- Koponen, S. Verotilin vaikutukset tilitoimiston ja asiakkaan väliseen toimeksiantosopimukseen. Tilisanomat 5 / 2009, s. 50 - 51.
- Kysymyksiä ja vastauksia verotilistä. Verohallinnon tiedote. 24.6.2009. Saatavissa: http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,789&article=8245&domain=VERO_MAIN [viitattu 4.10.2009].

Laitinen, M. Verotili ja pientyönantajien maksupalvelujärjestelmä. Verotus 2/2002 s. 141-149. Painomerkki Oy. Helsinki. 2002.

Läylönen, S. Päijät-Hämeen verotoimisto. Luento Verotili käyttöön 1.1.2010. Perustuu Verohallinnon Verotili-hankkeen materiaaliin. Taloushallinnon Tilitoimistopäivä 2009. Lahti. 25.9.2009.

Lönroth, E. Siirtymäkausi ja verotilimenettelyyn valmistautuminen. Tilisanomat 5 / 2009, s. 41 - 43.

Mattila, P. Lausunto VM051:00/2007. Keskuskauppakamari. 2008.

Mustonen, J. Lausunto VM051:00/2007. Elinkeinoelämän Keskusliitto ry. 2008.

Muuttuvat verojen ilmoitus- ja maksumenettelyt sekä uudet sähköiset palvelut tuovat muutoksia Katso-palveluun. Verohallinnon tiedote. 25.9.2009. Saatavissa: http://www.vero.fi/default.asp?path=5,733,699,747&article=8431&domain=VERO_MAIN [viitattu 20.10.2009].

Ojala, M. Lausunto hallituksen esityksestä verotililaiksi. Suomen Taloushallintoliitto ry. 2009.

Palkka.fi -palvelupuhelin. 20.10.2009.

Pekkala, J. Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta verotililaiksi. Suomen Kaupan Liitto ry. 2008. Saatavissa: http://www.kauppa.fi/ajankohtaista/lausunnot/lausunto_hallituksen_esitysluonnoksesta_verotililaiksi_149 [viitattu 4.8.2009].

Rekola-Nieminen, L. Luento Verotilin vaikutukset taloushallintoon. Taloushallinnon Tilitoimistopäivä 2009. Lahti. 25.9.2009.

Rekola-Nieminen, L. Sähköpostikirjeenvaihto 9.10. - 26.10.2009.

Rekola-Nieminen, L. Verotili ja kirjanpito. Tilisanomat 5 / 2009, s. 48 - 49.

Sähköisen asioinnin valtakirja - Usein kysytyt kysymykset. Verohallinnon tiedote 1.10.2009. Saatavissa: http://www.vero.fi/?article=8419&domain=VERO_MAIN&path=5,733,699&language=FIN. [viitattu 23.10.2009 ja 26.10.2009].

Tilitoimistostatuksen hakeminen. Verohallinnon tiedote 15.3.2007. Saatavissa: http://www.vero.fi/?path=5,733,699,743&domain=VERO_MAIN&language=FIN. [viitattu 23.10.2009].

Valtiopäiväasiat. Eduskunta. 2009. Saatavissa: http://www.eduskunta.fi/triphome/bin/vex3000.sh?kanta=&OLETUSHAKU=&LYH=LYH&PALUUHAKU=%2Ftriphome%2Fbin%2Fvexhaku.sh%253Flyh%3D%27%27%253Fkieli%3Dsu&haku=suppea&KAIKKIHAKU=&ASIASANAT=&TUNNISTE2=%24&TUNNISTE=HE+221%2F2008&VPVUOSI=1989*&PVMVP1=&PVMVP2=&SAADKOK= [viitattu 4.8.2009 ja 6.10.2009].

Valtuutukset ja roolit. Verohallinto 1.9.2009. Saatavissa: http://www.vero.fi/default.asp?path=5,733,699&article=4638&domain=VERO_MAIN&language=FIN&index=#. [viitattu 23.10.2009.]

VaVM 7/2009 - HE 221/2008. Saatavissa: http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/vavm_7_2009_p.shtml [viitattu 4.8.2009].

Venäläinen, A. Päijät-Hämeen verotoimisto. Luento Verotili käyttöön 1.1.2010. Perustuu Verohallinnon Verotili-hankkeen materiaaliin. Taloushallinnon Tilitoimistopäivä 2009. Lahti. 25.9.2009.

Verot ja veronluoteiset maksut. Veroaste nousi hieman vuonna 2008. Tilastokeskus. 9.7.2009. Saatavissa: <http://www.stat.fi/til/vermak/index.html> [viitattu 21.8.2009].

Verotilijärjestelmä käyttöön vuonna 2006? Taloussanomien. 23.1.2002, s. 25. Saatavissa: <https://www.hs.fi/yritykset/sanoma-arkisto/artikkeli.do?id=ss2F3623&hakusanat=verotili&pvm=&alkaen=&loppuen=&lehti=kaikki&sivu=2&tulokset=21&lyhenne=ES&artikkeli=15&haku=HITE> [viitattu 29.7.2009].

Verohallinnon verotili-neuvonta. Puhelu 9.10.2009.

Verohallinto - yleisesite. Verohallinnon esittely. Saatavissa:

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=2441;302369> [viitattu 21.8.2009].

Veronkorotus. 31.12.2008. Dnro 2042/32/2008. Verohallinnon tiedote. Saatavissa

http://www.vero.fi/default.asp?path=5,40,437,737&article=4427&domain=VERO_MAIN [viitattu 4.10.2009].

Verotililaki 7.8.2009/604.

Verotuksen tarkoitus. 6.4.2005. Verohallinnon tiedote. Saatavissa:

http://www.vero.fi/?path=5,363&article=3912&domain=VERO_MAIN&language=FIN&index= [viitattu 4.10.2009].

Vilen, A. Kaakkois-Suomen verovirasto. Luento Verotili käyttöön 1.1.2010. Perustuu Verohallinnon Verotili-hankkeen materiaaliin. Verohallinnon verotilikoulutus asiakkaille. Kouvola 8.10.2009.

Vilen, A. Puhelu 9.10.2009.

Vilen, A. Sähköpostikirjeenvaihto 16.10.-21.10.2009.

Yritykset viis veisaavat verotilistä. Kauppalehti. 23.9.2009.

Yrittäjien verotilin käyttöönotto siirtynee. Etelä-Suomen Sanomat. 27.2.2003. s. 16.

Saatavissa: <https://www.hs.fi/yritykset/sanoma-arkisto/artikkeli.do?id=ss3PC5M7&hakusanat=verotili&pvm=&alkaen=&loppuen=&sivu=2&lehti=kaikki&tulokset=21&lyhenne=ES&haku=HITE&artikkeli=12> [viitattu 29.7.2009].

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
ilmoittakaa vain muutosten määrät.

B

Verovelvollisen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

ARVONLISÄVERON TIEDOT

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekausi	053 Vuosi
☐ Kuu- kausi	☐ Neljän- nesvuosi	☐ Vuosi	
		euro	snt
Vero kotimaan myynnistä verokannoittain			
301	22 %:n vero		
302	12 %:n vero		
303	8 %:n vero		
305	Vero tavaraostoista muista EU-maista		
306	Vero palveluostoista muista EU-maista		
307	Kohdekauden vähennettävä vero		
308	Alarajahuojennuksen määrä (siirretään kohdasta 317) Maksettava vero / Palautukseen oikeuttava vero (-)		
309	0-verokannan alainen liikevaihto		
310	Muu arvonlisäveroton liikevaihto		
311	Tavaran myynti muihin EU-maihin		
312	Palveluiden myynti muihin EU-maihin		
313	Tavaraostot muista EU-maista		
314	Palveluostot muista EU-maista		
Arvonlisäveron alarajahuojennukseen oikeutettu täyttää			
		euro	snt
315	Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto		
316	Alarajahuojennukseen oikeuttava vero		
317	Alarajahuojennuksen määrä		
Ei alv-toimintaa			
054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi

TYÖNANTAJASUORITUSTEN TIEDOT

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekausi	053 Vuosi
☐ Kuukausi	☐ Neljännesvuosi		
		euro	snt
601	Ennakonpidätyksen alaiset palkat ja muut suoritukset		
602	Toimitettu ennakonpidätys		
603	Ennakonpidätyksestä vähennettävä matalapalkkatuki		
604	Maksettava ennakonpidätys		
605	Lähdeveron alaiset palkat ja muut suoritukset		
606	Lähdevero palkoista yms.		
607	Lähdeverosta vähennettävä matalapalkkatuki		
608	Maksettava lähdevero		
609	Sosiaaliturvamaksun alaiset palkat		
610	Maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu		
Ei palkanmaksua			
054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi

VEROVELVOLLISEN OMAT MERKINNÄT

Tässä kohdassa voitte laskea kausiveroilmoituksella ilmoitettujen verojen yhteismäärän.
Tähän merkityt tiedot eivät välity Verohallintoon.

Arvonlisävero _____
Ennakonpidätys _____
Lähdevero _____
Työnantajan sosiaaliturvamaksu _____
Verot kausiveroilmoituksen sivulta 2 _____
Verot yhteensä _____

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

VEROH 4001/1 8.2009

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS (sivu 2)
 Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
 ilmoittakaa vain muutosten määrät.

V

Verovelvollisen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIEDOT

40 Ilmoittakaa tiedot merkitsemällä alla oleviin kohtiin veron tunnus (vain numero), ilmoitusjakso, kohdekausi ja vuosi ja maksettavan veron määrä. Verojen tunnuksat ovat alla.

- 10 Arpajaisvero
 16 Vakuutusmaksuvero
 24 Ennakonpidätys puun myyntitulosta
 25 Ennakonpidätys osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä
 68 Ennakonpidätys koroista ja osuuksista
 92 Ennakonpidätys osingoista ja osuuspääoman koroista
 39 Lähdevero osingoista (rajoitetusti verovelvollisilta)
 69 Lähdevero koroista, rojalteista ja puun myyntitulosta (rajoitetusti verovelvollisilta)
 84 Lähdevero korkotulosta (yleisesti verovelvollisilta)

060 Veron tunnus	050 Ilmoitusjakso	052 Kohdekausi	053 Vuosi	061 Maksettava vero	
				euro	snt
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				

Vakuutusmaksuverovelvolliseksi rekisteröidyn ilmoitus toiminnan keskeyttämisestä

Ei vakuutusmaksuverollista toimintaa			
054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

VEROH 4001/2 8.2009

Verotililapahtumat-tili

Kirjaamismalli (esimerkki)

pvm	selite	verotili-										hyvityskorot					
		tapahtumat	sekki	alv.saamiset	myynnin alv	alv-velka	sotumaksut	sotovelat	ennakonpid. velka	viivästys-maksut	hyvityskorot						
31.1.	tammikuun palkat																
31.1.	tammikuun alv-täsmäytys			150	700	150	700										
12.2.	tas-ilmoitus tammikuu	900										50	850				
12.2.	suoritus verotilille		900								60						
28.2.	helmikuun palkat																
28.2.	helmikuun alv-täsmäytys			200	800	200	800										
12.3. *)	tas-ilmoitus helmikuu	960										60	900				
12.3. *)	alv-ilmoitus tammikuu	550															
12.3.	suoritus verotilille	1510						1510									
---	---																
18.6.	myöhästymismaksu (verotililoteelta)	10															
19.6.	suoritus verotilille	16						16									
---	---																
31.6.	kesäkuun alv-täsmäytys			800	600	800	600										
---	---																
12.8.	alv-ilmoitus kesäkuu	200															
22.8.	hyvityskorko (verotililoteelta)	1															
22.8.	palautus	201	201														1
---	---																

Ennakkopäätys- ja sosiaaliturvamaksuvelat kirjataan kuten ennenkin palkanmaksulaskelman yhteydessä.

Arvonlisäverot täsmäytetään maksettava arvonlisäverovelka-tilille kuukausittain kuten ennenkin.

Ilmoitushetkellä (kk:n 12. päivä) siirretään ilmoitettavan kauden velat (saamiset) verotililapahtumat-tilille.

Maksuhetkellä (kk: 12. päivä) verotiliiä hyvitetään sekkitililtä.

Mahdolliset viivästyssuuraukset tai hyvityskorot kirjataan verotililoteelta, sen mukaan kuin ne siellä näkyvät.

Maksut ja palautukset kirjataan verotililiteä sekkitilille ja päinvastoin.

*) Ilmoitus voidaan antaa yhdellä tai kahdella lomakkeella.